Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 35 (14146) | 1976 оной февралиин 12, четверг | Сэн 2 мүнгэн.

КПСС-эй обкомдо

КПСС-эй ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕТ «МАЛАЙ …РМЭНҮҮД БА ПОЛЕВОЙ СТАНУУДТА УЛААН …АНГУУДЫЕ БАРИХА, ТҮХЕЭРЭЛГЭЭР ХАНГАХА …РЭГЫЕ, ХҮДЭЛМЭРИИНЬ УДХА ШАНАРЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА ХЭМЖЭЭНҮҮД ТУХАЙ» ТОГТООЛ БАТАЛАН АБАБА

…бтэ юһэдэхи табан жэ… республикымнай …лхоз, совхозууд хүдөө …продукци ехээр үй…дэжэ, гүрэндэ худал…ряаго амжалтатайгаар …зууран, колхозни… совхозуудай хү…дэн соёлой-ажа… хангалгые дээ… хэмжээнүүдые аба… байна гээд тогтоол …эглэгдэнэ. Жэшээнь, … аймагай Ахаагай, … Дээдэ-Тайлсын, …ский», Үдын совхо… Яруунын аймагай …ский» совхоздо …аһуудалай бүлэг …уудтай — хамтын …удтай, столовонууд…ан булангуудтай, хүн …ажаһуудал хангадаг …уудтай, спортын …уудтай полевой ста… байгуулагдаһан байна. …а хэрэгтэй түхеэрэлгэ… хангагдаһан болобо… улаан булангууд …Шэбэрэй аймагай …», Загарайн аймагай …Марксын нэрэмжэтэ ба …», Яруунын аймагай … Улаан-Үдын аймаг… колхозуудта, Ка… ба Бэшүүрэй аймаг… …инскиин нэрэмжэ… …озуудай, бусад хэдэ …ажахынуудай малай …уудтэ баригдаад, хү… …байхай.

… фермэ болон бригад… коллективүүдэй …литическэ хүдэлмэ… …лой хангалгые һай… …гада, түсэбтэ дааба… … ба социалис уялга… дүүргэхын түлөө тэм… …ажалай. политическэ …ень дээшэлүүлгэдэ…

… зуура, Хяагтын, Зэ… Сэлэнгын, Баргажанай, … Мухар-Шэбэрэй …удай хэдэ хэдэн кол… …вхозуудай малай фер… … улаан булангууд …агүй бандалда байл… … муугаар түлигдэнэ, …а хэрэгтэй мебелеэр, …тураар, радиоточко… … хангагданагүй гээд … дотор тэмдэглэгдэ… … хэдэн фермэнүүдтэ …булангуудай үгы бай… …эрэһээ эндэ хүдэлдэг … суглаа, хөөрэлдөө …хэеэ гү, али лекци …а хааяашье суглар… …раа олжо ядажа бай…

…нгын, Улаан-Үдын, …эй, Захаамина аймаг… … олон полевой ста… … мебель, оро дэбдихэр …ина, хамтын байра… … столовонууд, улаан …уд муугаар түхеэрэг… …ажаһуудал хангалгын … бэеэ угааха газар …һаар. Механизатор… …дэр бүхэндэ гэртээ … дэмы сагаа барана. … улаан булангуудта … политическэ хүдэлмэри …агүй һайнаар эм… …дэгүй. Олохон га… агитаторнууд үгэ хэ… …, хүнүүд элидхэл хэ…дэггүй, агитбригаданууд хөөрэлдөө хомор үнгэргэдэг, концерт-наада үсөөнөөр табидаг, социалис мүрысөөнэй дүнгүүд саг соогоо согсологдодоггүй байха юм.

Һүнэй, гахайн фермэнүүдтэ, шубуунай фабрикануудта, полевой стануудта улаан булангуудые бариха, һэльбэн заһабарилха, түхеэрхэ, хонишодой бригадануудта «Хонишоной булангуудые» түхеэрхэ тухай тодорхой хэмжээнүүдые 1976 оной мартын 1 болотор хараалхыень КПСС-эй обкомой бюро партиин райкомуудые, аймагуудай гүйсэдхэхэ комитедүүдые болон Хүдөө ажахын министерствые уялгалба. Тинхэдээ улаан булангуудые һайн мебелеэр, литератураар, радио гү, али телевизионно приёмнигуудаар хангаха, полевой стануудта хамтын байрануудые, столовонуудые, бэеэ угааха газар бии болгохо шухала.

Бүхы улаан булангуудые бариха, һэльбэн шэнэлхэ, түхеэрэлгээр хангаха хүдэлмэри сентябриин 1, харин полевой стануудые байгуулха хэрэгые байгша оной июлиин 15 болотор дүүргэхэ ёһотой. Полевой стан, улаан булан бүхэниие аймагай комиссинууд энэ болзорто тушаажа абаха зэргэтэй.

Бии байгаа улаан булангуудые гуримтай һайн болгохо, эдэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха, малшадай, таряашадай дунда хөөрэлдөөнүүдые, политинформацинуудые, лекцинүүдые таһалгаряагүй уншаха, агитбригадануудай концерт-наада эмхидхэхэ, кинофильмнүүдые харуулха, харуулан ойлгуулха хүдэлмэри эмхидхэхэ, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаһа саг соонь согсолжо, олоной дунда мэдээсэжэ байха хэмжээнүүдые бэелүүлхыень КПСС-эй райкомуудта, партийна комитедүүдтэ, колхоз, совхозуудай партбюронуудта дурадхагдаа. Эрхим һайн улаан булангай гү, али полевой станай харалга-конкурснуудые ходо ходо үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Полевой стануудые ба малай фермэнүүдтэ улаан булангуудые бариха, түхеэрхэ хүдэлмэриие һайнаар үнгэргэхэ республиканска харалга эмхидхэхыень республикын Хүдөө ажахын министерствэдэ, хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэрилшэдэй, албан хаагшадай профсоюзай обкомдо дурадхагдаа.

Үнинэй, мүн шэнээр баригдажа байһан малай фермэнүүдтэхи улаан булангуудай, полевой стануудай жэшээтэ һайн проектнүүдые (түсэблэлгын схемэнүүдые) байгша оной нэгэдэхи кварталда республикын Хүдөө ажахын министерствэтэй зүбшэлжэ зохёогоод, колхоз, совхозуудта эльгээхыень «Бурятколхозпроект» институтда даалгагдаба.

XXV КПСС-эй съездые угтуулан

ОЛОНОЙ ОРОЛДОҺОНОЙ АШААР

«Үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхын, 1976 оной арадай ажахын түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалис мүрысөөн» тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолдо харюу болгон, манай Баргажанай леспромхозой коллектив дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаһан юм. Модо бэлэдхэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн эрмэлзэлтэйгээр леспромхозоймнай хүдэлмэришэд хүдэлжэ байна. Байгша оной эхинһээ 70 мянган кубометр модон бэлэдхэгдэжэ, 1 миллион 180 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа.

Лебяжиин, Гусихын пунктнуудай коллективүүд социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. В. В. Антоненко, В. Г. Марковец, Н. И. Устьянцев, А. А. Грязин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадануудай коллективүүд һарадаа 1900—2200 кубометр модо бэлэдхэжэ, бэшэнэй дундаһаа онсо шалгарна. Эдэнэр халаан бүриин даабари үлүүлэн дүүргэжэ, түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Автомашинануудай жолоошод А. Гагарин, М. Тачхасаев, Н. Кожевин гэгшэд ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг. Леспромхозоймнай хүдэлмэришэд ниимэ оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ байна. Январь һарын даабариһаа гадуур 6 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, партиин XXV съездэдэ зорюулжа абаһан уялгаа амжалтатайгаар бэелүүлээбди.

Манай коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабариһаа гадуур 10 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, 100 мянган түхэригэй продукци худалдахаар социалис уялга абаһан юм. Леспромхозоймнай хүдэлмэришэд, инженер болон технигүүд саашадаашье энэ хэбээрээ хүдэлжэ, урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжотой.

С. ВШИВКОВ
Баргажанай леспромхозой партийна организациин секретариин орлогшо.

ҮРЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР

Манай Шулуутайн леспромхозой коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь урид декабриин 22-то дүүргэжэ, хараалагдаһан түсэбһөө гадуур 5800 кубометр модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ, 5.000 кубометр модо элдэб хэмжүүрээр тайраха, 30 мянган хэһэг шпала хюрөөдэжэ, 95 мянган түхэригэй продукци худалдаха гэһэн социалис уялга абаһан юм. Коллективнай бии байгаа арга боломжонидаа һайса хаража үзөөд, иимэ ехэ хараа зорилго урдаа табиба бшуу.

Энэ түсэб даабаряа сүм дүүргэхын тула бидэнэр юу хэхэ ёһотойбибди? Социалис мүрысөө тон зүбөөр, үргэн дэлисэтэйгээр эмхидхэхэ болонобди. Мүрысөөнэй ябаса тон наринаар хинан шалгагдажа, һара бүриин дүн согсолон гаргагдана. Январь һарада Шабуурай пунктын коллектив илангаяа һайнаар хүдэлжэ гараба. Эдэнэр доодо складта модо тайраха даабаряа 2800 кубометрээр үлүүлэн дүүргэв.

Кокэтэйн пунктын коллектив январь һарын даабариһаа гадуур 2 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ, 2 мянган кубометр модо тайраһан байна. Леспромхозоймнай коллектив арбадахи табан жэлэй түрүүшын үдэрһөө иимэ эршэтэйгээр хүдэлнэ. Январиин даабариһаа гадуур 5400 кубометр модо бэлэдхэһэн байнабди. Шпала хюрөөдэхэ даабари 8500 хэһэгээр үлүүлэн дүүргэгдээ. Манай коллектив саашадаа бүри шударгыгаар хүдэлжэ, амжалтаяа арьбадхаха гэһэн зорилго урдаа табина.

Ю. МОКЕЕВ,
Шулуутайн леспромхозой директор.

МОДОШОДОЙ ЗАХИЛААР

Манай Элхиин автомашинануудые заһабарилдаг заводой коллектив Буряадай АССР-эй, Эрхүүгэй, Шэтын областьнуудай модошодой захилаар продукци гаргана. Автомашинануудые һайн шанартайгаар заһабарилжа, продукци гаргаха даабаряа үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албан хаагшад ажаллажа байна. «Эрхим шанарай табан жэлдэ —лаб һайнаар хүдэлхэ» гэһэн уряа доро ажаллажа байһан хүдэлмэришэднай һайн үрэ дүнгүүдые туйлана.

Мастернууд И. П. Перевалов, И. А. Шурыгин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг участогуудай коллективүүд бэшэнэй дундаһаа онсо шалгарна. Эдэ участогуудай хүдэлмэришэд бүхы продукциингаа 95 процентыень эрхим шанартайгаар гаргадаг болонхой. Январь һарада продукци гаргаха даабаряа эдэ участогуудай коллективүүд 12 процентээр үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Заводоймнай коллектив январь һара соо 340 мянган түхэригэй продукци худалдаха даабаряа 355 мянган түхэригтэ хүргөө. Товарна продукци гаргаха даабари 10 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэгдээ. Ажалай түрүүшүүлэй оролдосотой һайнаар хүдэлһэн дээрэһээл эдэ амжалтанууд туйлагдаа.

И. КОРЧАГИН,
Элхиин автомашинануудые заһабарилдаг заводой парткомой секретарь.
Загарай.

…М-ай …РИЛГАШАД ТУХАЙ

…бликын мэдээжэ ком… Россиин Федерациин …шангай лауреат Бау … «Первопроходцы» гэ… …роническа поэмэ бэшэ… …лэбэ. Тэрэнь Байгал-… түмэр замай барилга… …юулагданхай.

…эиторай шэнэ поэмэ …ууһөө бүридэнэ. Ма…спубликын хойто аймн… …рдань хүнэй ябаагүй …эр тайга тэрэ поэмын … бүлэг соо харуулаг… …шанхи хоёр бүлэгтэнь

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

Байгал-Амарай түмэр замай түрүүшын барилгашад тухай, тэдэнэй баатарлиг ажал тухай хөөрэгдэнэ.

Бау Ямпиловай шэнэ поэмэ хоёр рояль дээрэ гүйсэдхэгдэжэ, Россиин Федерациин Культурын министерствын урач һайханай соведтэ шагнагдаад, хүгжэм шэнжэлэгшэдэй зүгһөө һайн сэгнэлтэ абаа. Тиигээд сценэ дээрэ гүйсэдхэгдэхөөр баталагдаһан байна.

Манай корр.

…ЕФҮҮД …УЬАЛНА

…Онёогой леспромхоз … Карл Марксын …рэмжэтэ колхоздо …инһөө хойшо шефскэ …лалжа үзүүлдэг юм. …ай байрануудые за…барилһан, дулаалһан, …рай тугалнуудай бай… … шэнэ байра бариһан … Бүри һаяхан тус …еспромхозой парткомой …кретарь Владимир Фи…ппович Шубинай уда…далга доро хорёод хү…лмэришэд олон маши…наар сэрэжэ, нарһанай шалбэһэ бэлдэлсээ.

Энэ хүдэлмэридэ мана…айшье колхозой гушаад …омсомол-залуушуул хү…сэ шадалаа гамнангүй хабаадаа. Тиигэжэ нэгэ …р соо 50 гаран машина модоной шалбэһэн хонишодой газаа буулгадаба.

Манай шефүүд хонидой түл абалгын үедэ отарануудаар ябажа, концертнүүдые харуулха түсэбтэй.

Б. ДОРЖИЕВ.
Баргажан.

Хэжэнгын аймагай Загаһатын совхоздо КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ габшагай ажалай вахтада жагсаһан хүнүүд олон. Тэдэнэй дунда 40 гаран жэлдэ жолоошоноор хүдэлжэ ябаһан КПСС-эй гэшүүн Георгий Комендантович Мосоров оролсоно. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нэгэдэхи классай жолоошон Г. К. Мосоров.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЗАЛУУШУУЛ ТҮЛ АБАЛГАДА БЭЛДЭНЭ

Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой комсомолшууд болон залуушуул январиин 20-до үнгэргэһэн нээмэл суглаан дээрээ түл абалгын шухала кампанида туһа хүргэхөөр 50 хүбүүд, басагадые ажахынгаа отарануудта эльгээхээр шиидхээ һэн. Тиихэдээ «Коммунизм» колхозой комсомолшууд отарануудта түл абалгын үедэ хонишодоор ба сакманщигуудаар ошохо уряатайгаар аймагай бүхы хүбүүд, басагадта хандаа бэлэй. Инзагатын залуушуул жэлһээ жэлдэ отарануудта ошожо түл абалсадаг заншалтай. Тэдэнэрые нэрлэбэл, дүрбэдэхи жэлээ түл абалсажа ябаһан колхозой тракторист Николай Чагдуров, сакманщигуудай мүрысөөндэ илаһан Владимир Цыретаров, гурбадахи жэлээ түл абалсаһан тракторист Валерий Цыцыков болон бусад бии.

Мүнөө Инзагатын залуушуулай энэ уряаг Зэдын аймагай колхоз, совхозуудай залуушуул дэмжэжэ байна. Жэшээнь, «Октябрьский» совхозһоо 40 залуушуул, Оёорой совхозһоо 17 хүн, Борьёогой совхозһоо 70 шахуу хүбүүд, басагад хурьгашадаар отарануудта мүнөөдэршье ошохоор бэлэн болонхой.

С. ГЫРЫЛОВА.

НЭГЭДЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

«Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Улаан-Үдын харгы баридаг нүүдэл колоннын барилгашад һүүлэй жэлнүүдтэ байрын гэрнүүдые олоор бодхоо. Эдэнэр үнгэрһэн 1975 оной түсэбһөө гадуур 52 мянган түхэригэй барилга хээ бэлэй. Январь һарын даабари мүн лэ үлүүлэн дүүргэгдээ. Колоннын барилгашад Заречный поселогто байрын гэрнүүдые, гараж, котельнэ барижа дүүргээ. Иркутск — Улаан-Үдэ харгын управлениин конторой байшан мүн лэ эдэ барилгашадай хүсөөр бодхоогдоһон байна.

— Манай коллектив үнөөл залуу коллектив. 1970 ондо эмхидхэгдэһэн юм. Түрүүшээр жэлдээ 750 мянган түхэригэй барилга хэдэг һаа, мүнөө 2 миллион түхэригэй барилга хэнэбди, — гэжэ тус колоннын главна инженер П. П. Суранов хэлэжэ байгаа һэн.

Улаан-Үдын нүүдэл колоннын барилгашад юһэдэхи табан жэлэй туршада байрын 10 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэрнүүдые, жэлдээ 20 мянган кубометр түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдые гаргаха заводой, 90 үхибүүдэй сад-яслиин байшан ашаглалгада үгэһэн юм. Энэ коллектив табан жэлэй даабари 4 жэл 8 һарын туршада дүүргэһэн байна. Эндэ барилга хэхэ түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Ажахын тоосооной гурбан бригада эмхидхэгдэнхэй. Эдэ бригадануудай коллективүүд гэр байрануудай һуурииһаа эхилээд, ажалшадай нүүжэ оротор бэлэн болгодог. Энэнь ехэл һайн гэжэ һанагдана.

В. П. Казаркинай хүтэлбэрилдэг бригадын коллектив эрхим түрүү ажалаараа бэшэнэй дундаһаа шалгарна. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд һайн шанартайгаар ажалаа бүтээжэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэһэн лэ байдаг. «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Улаан-Үдын нүүдэл колоннын барилгашад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр социалис уялга абаад, дундаа мүрысэн хүдэлжэ байна. Эдэнэр январь, февраль һарануудай даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, партиин XXV съездые ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ эрмэлзэнэ

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: В. П. Казаркинай (зүүн гарһаа) хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд; штукатурщигууд (зүүн гарһаа) Г. И. Гончарова, В. А. Суранова; байрын шэнэ гэрэй барилга.

З. ВЕСНИНАГАЙ
фототекст.

АДУУМНАЙ ОЛОШОРОГ ЛЭ

Хэр угһаа хойшо Дүтэлүүрэй совхоз адуун һүрэг яһала олоор үсхэбэрилдэг байһан гээшэ. Би өөрөө ажахыдаа бүри 1967 онһоо хойшо агтэ хүлэгүүдые үбэл зунгүй харууһалжа, адуун һүрэгые олошоруулхые оролдоноб.

Нютагайнгаа эгээл эрхим адуушан, аймагай чемпион байһан Фёдор Хандуевай дүй дүршэлые халан абалсажа, жэл бүри унага олоор түлжүүлхэ, тэдэниие бүрин бүтэн томо болгохо гэжэ шадалаараа оролдогдоно гээшэ. Тиигэжэ һүүлэй жэлнүүдтэ түсэб, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэб. Үнгэрһэн жэлдэ 21 гүүнһээ 18 унага абажа, тэнжээгээ һэм. Бүхыдөө һүрэг соомни хамтадаа 67 адуун бэлшэжэ ябана.

Шэнэ гүүнүүдые олоор унагалуулжа, адуугаа олон болгохын тула тэдэниие илгаад, азаргада табиха шухала гэжэ ойлгоһон байнаб. Тиимэһээ хабар эртэхэнһээ эхилжэ дүрбэ-табатай залуу гүүнүүдые илгадаг, эдеэлүүлдэг байнабди. һүрэгһөө илгажа азаргада ниилүүлэгдэһэн залуу гүүнүүд хээлитэхээр түргэн, һубайрдагшьегүй юм. Мүн азаргаяа ходо тарган байлгажа, отонойнь үедэ обёос, зелёнко, һайхан үбһэ дуран соонь эдюулдэгбди. Хүсэ һайнтай азаргын унагадшье сула бэетэй түрэдэг шуу.

Гүүнүүдэйнгээ унагалха үедэ хабартаа адуунай хажууда таһалгаряагүй ябажа ха… …хэ аргагүй. Юуб гэхэдэ … шэнэ түрэһэн гүү… унагаяа хэрэглэдэггүй, орхижорхидог юм. Үгы… һаа, унташаһан унаган һүрэгэй ябахые мэдэнгүй гээгдэшэдэг, тиигэжэ хосордог ушар али олон байдаг.

Захаамина аймагай ажахынуудай адуун һүрэгэй бэлшээринь гол түлэб ой модон соогуур байдаг тула, адуун һүрэгтэ харууһан ехэ хэрэгтэй. Энээнние адуушан болгон хараадаа абажа, илангаяа хабар, унагадай гараха үедэ ехэ харюусалгатайгаар адуулдаг байнабди.

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолтой танилсаад, тэрэниие һайшаан дэмжэхэ зуураа, энэ жэлдэ адуунайнгаа гүүн бүриһөө 85-һаа үсөөн бэшэ унага абахаб гэжэ мэдүүлнэб.

Л. ТОГОШЕЕВ.
Дүтэлүүрэй совхозой адуушан.

ШЭНЭ ТАСС ҺОНИН

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ БУСАБА

Францин Коммунис партиин Центральна Комитедэй уряалаар ошожо, ФКП-гэй XXII съездын хүдэлмэридэ хабаадаһан КПСС-эй делегаци февралиин 10-да Парижһаа Москвадаа бусажа ерэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко (делегациин толгойлогшо), КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Эстониин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь И. Г. Кэбин, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, Социалис Ажалай Герой М. Г. Полова, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын таһагые даагшын нэгэдэхи орлогшо В. В. Загладин, партиин Николаевска обкомой нэгэдэхи секретарь В. А. Васляев делегациин бүридэлдэ ороһон байна.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь В. В. Гришин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд В. В. Кузнецов, Н. М. Пегов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат Е. Ф. Карпова, КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын таһагые даагшын орлогшо В. С. Шапошников, КПСС-эй ЦК-гай хэрэгүүдые эрхилэгшын орлогшо М. Е. Могилевец, генерал-полковник-инженер Ю. Г. Мамсуров гэгшэд аэродром дээрэ делегациие угтаа.

(ТАСС.

РСФСР-эй гүрэнэй шангуудые олгохо талаар РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Президиумэй комиссиһаа

Литература, искусство ба архитектурын талаар РСФСР-эй гүрэнэй шангуудые олгодог РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Президиумэй комисси 1976 ондо РСФСР-эй Гүрэнэй шангуудые олголгодо хүдэлмэри абажа эхилбэ.

Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ нүлөөлдэг, социалис реализмын гол ёһонуудта харюусадаг, олониитын дунда үргэнөөр мэдэрэгдэһэн литература ба искусствын зохёолнууд, мүн өөрсэ шэнжэтэй, ашаг үрэ ехэтэй архитектурна шиидхэбэринүүд үзэмжэдэ табигдаха байна.

Гүрэнэй, ниитын ба зохёохы эмхинүүд зохёолнуудые шан олголгодо дэбжүүлэн табижа шадаха.

1975 оной июниин 15 болотор толилогдоһон (харуулагдаһан, баригдаһан) хүдэлмэриие комисси абаха юм. 1976 оной июлиин 1 болотор хүдэлмэри абтаха байна.

Шан олголгодо дэбжүүлэн табилгын гуримуудта хабаатай асуудалнуудаар РСФСР-эй Гүрэнэй шангуудые олгодог РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Президиумэй комиссида иимэ адресаар хандажа болоно: Москва, К-274, Делегатская улица, 3, телефоны 299-39-05, 226-59-16.

ХОЛЫН ТАМАРАЛГАДА ГАРАБА

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). СССР-эй Наукануудай академиин Алас-Дурнын научна түбэй «Морской геофизик» гэжэ шэнжэлэлгын судна Номгон далайн баруун-хойто хуби худар ошохоёо гараба. Москвагай, Ленинградай эрдэмтэд гурба һара соо тамарха үедөө далай дээрэ хэды шэнээн шиг нойто унадаг байһыень, уһанай оёорой түхэл маягые шэнжэлхэ байна.

Партиин XXV съездэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976-1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые зүбшэн хэлсэлгэ

ЗААТАГҮЙ ШИИДХЭГДЭХЭ АСУУДАЛНУУД

Ахын аймагай Соведэй гүйсэдком, тэрэшэлэн бүхы депутадууд аймагайнгаа экономико болон соёл культура хүгжөөхэ, арбадахи табан жэлдэ табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө ажаллажа байна.

Манай аймагай ажалшад юһэдэхи табан жэлдэ хараалагдаһан даалгабаряа гол түлэб дүүргээ. 1970 онтой сасуулбал, үхэр малай тоо толгой 12,2 процентээр, хонидой — 20,1 процентээр, моридой — 18 процентээр олошороо. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада мяха абалга 8 процентээр, һү — 27 процентээр, нооһо — 20,8 процентээр дээшэлһэн байна.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада хүдөө ажахын продукци абалга 40—45 процентээр, салин хүлһэнэй фонд нэгэ хүн дээрэ абахада 33 процентээр дээшэлээ. Тиигэжэ колхознигуудай байра байдал нилээд һайжараа. Үйлэдбэриин, культурно-ажаһуудалай барилгануудые, малшадай ажаһууха гэр байрануудые бодхоохо талаар бага бэшэ ажал хэгдээ.

Арбадахи табан жэлэн туршада манай аймагай ажахынууд мал ажалһаа ашаг шэмэ абалгаяа нилээд дээшэлүүлхэ зорилготой. Колхозууднай 1980 ондо 10,6 мянган центнер мяха, 5 мянган центнер һү, 330 центнер нооһо абаха байнэ. Шэнэ табан жэлэй туршада эбэртэ бодо малай тоо толгой 14,3 мянган толгойгоор, хонидой — 12,5 мянган толгойгоор, моридой — 2,8 мянган толгойгоор олошорхо. Шэнэ табан жэлэй туршада харууһалагдадаг малайнгаа амидын шэгнүүрые нилээд дээшэлүүлһэнэй, бүхы малайнгаа тоо толгойе олошоруулһанай ашаар лэ продукци абалга дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдана. Табан жэлэй һүүлшын жэлдэ гүрэндэ тушаагдаха үхэр малай амидын шэгнүүр 290 килограммда, хонидой — 42 килограммда хүргэгдэхэ зэргэтэй. Һаамхай үнеэн бүриһөө һара бүри 750 килограмм һү һаахаар, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһон хайшалагдахаар хараалагдана. Малай һубайралгые нилээд үсөөрүүлжэ, үнеэн бүриһөө тугал, 100 хонин бүриһөө 80 хурьга, 100 гүүнһээ 73 унага абаха зорилготойбди.

Шэнэ табан жэлэй туршада улам олошорхо адууһа малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ гээшэ угаа шухала. Энэ зорилго шиидхэхэ асуудал партиин райкомой бюро дээрэ, аймагай Соведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ хаража үзэгдэһэн юм. Дурсагдаһан асуудалые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула ажахынуудта эмхидхэлэй ехэ ажал хэхэ шухала. Түбхын түрүүндэ уһалагдадаг газарай сабшалан улам үргэдхэн һайжаруулхаар. Илангаяа малай байрада дүтэ шадарай сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргаха, ногооной гараса һайжаруулхын тула мелиорациин хүдэлмэри үргэдхэхэ шухала. Түбхын түрүүндэ борной болон катогуудые ябуулжа, сабшалангай газарые зөөлэрүүлхэ, ногооной гарасые һайжаруулха хэрэгтэй. Сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргахын хажуугаар минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулха шухала. Үбһэ ногооной ургаса һайжаруулха хэрэгтэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зохихо анхарал хандуулдаггүй дээрэһээ ургаса ехэ багаар абтана. Нэгэ жэлэй, мүн олон жэлэй ногооной ургаса багаар абтадаг дээрэһээ ажахынуудай гаргаша харюулаг данагүй. Нуга сабшалан һайжаруулхын тула манда зохихо техникэ, минеральна үтэгжүүлгэ хэрэгтэй.

Капитальна барилгада жэл бүри ехэ хэмжээнэй мүнгэ зөөри һомологдоно. Шэнэ табан жэлдэ капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэнэй хэмжээн урда жэлнүүдэйхиһээ нилээд дээшэлээ. Гэхэ зуура, манай аймаг республикын бусад аймагуудта орходоо тад ондоо байдалтай. Манда барилгын тусхай нэгэшье организаци үгы байһаар. Иимэ ушар малшад болон механизаторнуудай байрын гэрнүүдые бодхоолгодо, культурно-ажаһуудалай, мүн малай байрануудые барилгада, аймагай гол бусада шухала хэрэгтэй барилгануудые, байрын гэрнүүдые бодхоолгодо ехэ һаад ушаруулна.

Аймагта барилгын тусхай организациин үгы дээрэһээ хүлһэлэгдэмэл ерүүл бригадануудые хэрэглэхэ баатай болонобди.

Манай эндэ барилгын материалнуудые (цемент, шифер, хирписэ, металл, шэл гэхэ мэтые) асарха асуудал мүн лэ шиидхэгдээгүй байһаар.

Ахын аймагта барилгын тусхай организаци эмхидхэжэ, барилгын материалаар хэрэгтэй соонь хангаха асуудалые республикын Министрнүүдэй Совет шиидхэхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Шэнэ табан жэлэй туршада аймагта ехэ барилга хэгдэхээр хараалагдана. Аймагай түбтэ үхибүүдэй комбинат, ехэ больница, интернат һургуули бариха, тротуар хэхэ, үйлсэ гэрэлтүүлхэ асуудал шиидхэхээр байна. Элдэб мэргэжэлтэдтэ, врачнууд, медигүүд болон багшанарта байрын гэрнүүдые барихаар. Сэнцэ гэжэ һууриндаа, мүн ондоо нютагуудташье эхин һургуули бариха шухала.

Холын Ахын аймаг үргэлжэ дээрээ электрын элшэ хүсөөр хангагдаа, нинтэ энергосистемэтэй холбогдоо. Манай электригүүдэй оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар малай 96 байрануудай 42-нь зайн галтай болгогдоо. Тэрэшэлэн бүхы тосхонуудта электрын элшэ хүсэн оруулагдаа.

Аймагай ажахынуудые электрын элшэ хүсөөр бүхы дээрэнь хангажа дүүргэхын тула 120 километрэй зайда тусхай утаһануудые татаха шухала. Энэ асуудал шиидхэхын тула 1976 ондо манай аймагта 480 мянган түхэриг мүнгэ һомолхыень республикын гүрэнэй түсэблэлгын комиссида хандаха байнабди.

Ой модоор баян, гол горходоор элбэг, орьёл үндэр хада уулануудтай манай аймагай экономико болон соёл культура хүгжөөхын тула харгы барилгые үндэһөөрнь һайжаруулха шухала байна. Гэбэшье, энэ шухала асуудал удаанаар шиидхэгдэнэ. Харгы заһабарилха хүдэлмэриин мүртэйгөөр хэгдэдэггүйһөө боложо, жэл бүри 100 мянган түхэриг мүнгэн республикын бюджедтэ һөөргөө бусаагдадаг байна.

Харгы бариха асуудалда зохихо анхарал хандуулха. Орлик Сорог хоёрой хоорондо һайн харгы бариха. Аха, Сорог мүрэн дээгүүр хүүргэнүүдые бариха, аймагай һуурин тосхонуудай хоорондо бии байһан харгынуудые һайжаруулан заһабарилха шухала. Энээнтэй дашарамдуулан аймагай түб Орлигһоо аэродром ошохо харгы заатагүй заһабарилагдахаар болонхой.

Аймагай харгынуудые заһабарилха асуудал партиин обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй үзэмжэдэ табигдаһан юм, гэбэшье үшөөл шиидхэгдээгүй байһаар.

Шэнэ табан жэлдэ аймагай хүн зонние промышленна эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр улам һайнаар хангаха шухала. Гэхэ зуура, мүнөө үедэ хүн зондо шухала хэрэгтэй эд бараан үшөөл хомор байһаар. Хүн зонние эд бараагаар һайнаар хангадаг болохын тула яармаг болон выставкэнүүдые эмхидхэхээр.

Холын малай байрануудта ажалладаг малшадые хэрэгтэй эд бараагар саг үргэлжэ хангаха автолавка эмхидхэхэ асуудал мүнөөшье болотор шиидхэгдээдүй байһаар. Аймаг соогоо худалдаа наймаа һайжаруулха асуудал гол түлэб эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй, гэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй хүсөөр шиидхэгдэмээр. Тиимэһээ аймагай худалдаа-наймаанай хүдэлмэрилэгшэд хүн зонние эд бараагаар улам һайнаар хангадаг болохын тула зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

— Хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадай манай аймагта үгы дээрэһээ хүнүүд хэрэгтэй захил хэхэ аргагүйдэнэ. Иимэ комбинат бии болгохо асуудалые республикын хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангадаг министерствын туһаламжагүйгөөр шиидхэхын аргагүй.

Дээрэ дурсагдаһан асуудалнуудые партиин обком, республикын Министрнүүдэй Совет анхаралтайгаар хаража үзэхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Д. БУДАЕВ.
Ахын аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ЗАНШАЛТА СЕМИНАР

Улаан-Үдын Железнодорожно районой промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудай секретарьнарай заншалта семинар партиин райкомой актова зал соо боложо дүүрэбэ. Эндэ сугларагшадай урда тон һонирхолтой хэдэн лекци уншагдаба.

«Партийна организацинуудай ябуулжа байһан үзэл сурталай хүдэлмэриин ашаг үрэ тухай», «Львовско областиин промышленна предприятинуудта продукциин шанар һайжаруулха талаар ябуулагдадаг хүдэлмэриин дүй дуршэлые халан абаха тухай», «Правда» газетын 1976 оной январиин 28-най номерто толилогдоһон И. И. Акуловай статья соо заагдаһан дутуу дунданууды усадхаха талаар партийна эхин организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай», «Предприятинуудай партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилхэ талаар КПСС-эй Златоустовска горкомой ябуулдаг хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолые бэелүүлхэ талаар районой партийна организацинуудай урда табигдажа байһан зорилгонууд» гэһэн асуудалнуудаар КПСС-эй райкомой секретарь Л. Л. Болдонов, прибор бүтээлгын заводой парткомой секретарь В. Б. Нимаев, партиин райкомой нэгэдэхи секретарь В. М. Леонов гэгшэд лекцинүүдые уншажа, сугларагшад ехэ һонирхожо шагнаа. Удаань лекторнүүд семинарта хабаадагшадай асуудалнуудта харюусаба.

А. КОЛДУНОВ.
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

Манай фотоко… рент Ц. Цырен… зураг дээрэ Бар… аймагай Уланай… зой залуу мэр… Цырема Балага… ранат. Цырема … Үдын М. Ербан… рэмжэтэ хүдөө … техникум дүүргэһ… һүүлээр түрэл… хоздоо ажал… ерээ һэн. … нарна факультет… һэн энэ басаган … үрэжүүлэгшын … тай. Ажалдаа … яастай хандадаг, … хүдэлмэридөө … ехэтэйгээр ха… Комсомол басаган… зондоо хүндэтэй … хой. Цырема Ба… ва — нютагай … депутат, депутат… үүргые һайнаар … дэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: … рема Балаганова.

ЛЕКТОРЭЙ ҮДЭР

Партиин Хяагтын райкомой бюрогой тогтоолой ёһоор һара бүриин һүүлэй пятницада лекторэй үдэр үнгэргэхэ гэжэ шиидхэһэн байна.

Байгша оной январиин 30-да лекторэй үдэр болоһон байна. Энэ үдэр дүшэ гаран лектор хүдөө гаража, колхоз болон совхозуудай ажалшадта партиин ЦК-гай декабриин (1975 оной) Пленумэй материалаар лекцинүүдые уншаба. Партиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые олониитэдэ мүн лэ тайлбарилаа. Гадна лекторнүүд малай фермэ, гүүртэ, отарануудта ошожо, улас түрын байдалаар, орон дотор боложо байгаа һонинуудые ажалшадта хөөрэжэ үгэдэг байна.

Эдэ лекторнүүд хамта дээрээ табигаран отарануудаар ябажа, лекци уншахынгаа хажуугаар ажалтайнь танилсаа, хурьгад хэр абтажа байнаб, хонишод хэр хангагданаб гэжэ һонирхоо. Лекторэй үдэр 1450 хүн лекци шагнаһан байна. Байгша оной февралиин 27-до удаадахи иимэ үдэр үнгэргэгдэхэ юм.

Д. ХАШИТОВА,
Хяагтын аймагай «Знание» бүлгэмэй харюусалгата секретарь.

СОВЕТ ОРОН: ШЭНЭ ҺОНИН

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

РОСТОВ-на-ДОНУ. КПСС-эй XXV съездэ зорюулагдаһан ниитэ-политическэ литературын һара эндэ эхилбэ. «Ростсельмашай», Октябриин революциин нэрэмжэтэ химическэ заводой ба бусад предприятинуудай цехүүд соо, хотын библиотекэнүүдтэ номой выставкэнүүд эмхидхэгдээ. Ниитэ-политическэ литературын шэнэ номууд эндэ табигдана.

Энэ һарын үедэ ажалшад үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй, уран зохёолшодтой, журналистнуудтай уулзаха байна.

ТАЛЛИН. Эндэ нээгдэһэн фотовыставкэ түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй ажалай баатарнуудта зорюулагдана. Олон тоото фото-зурагууд Социалис Ажалай Геройнууд: һаалишан Линда Пейпс, бүд нэхэгшэ Зинаида Агафонова, горняк Арно Киивит, СССР-эй Верховно Соведэй депутат токарь Валерий Лийва ба бусад түрүүшүүл тухай хөөрэнэ. Республика дотор баригдаһан шэнэ барилганууд, предприятинуудай шэнэ продукцинууд тухай хөөрэһэн фото-зурагууд олоной анхарал татана, һонирхол үүсхэнэ.

ХАБАРОВСК. Байгал-Амарай түмэр замай барилгада хабаададаг бүлэг хүнүүд Хабаровскын түмэр замай транспортын инженернүүдые бэлдэдэг институдай тусхай — юһэдэхи факультедтэ хэшээлээ үзэжэ эхилбэ. Энэ факультет инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабарине дээшэлүүлхын тула эмхидхэгдэһэн байгаа.

БАКУ. Азербайджанай виноград ургуулагшад газар хахалалгаяа недондоноийхиноо 7 хоногоор урид дүүргэбэ. Виноград ургуулагшад недондоноийхиһоо дүрбэнэй нэгэ хубяар ехэ минеральна ба нютагай үтэгжүүлгэнүүдые абаа. Намар таригдаһан һөөгүүдэй хойноһоо харууһалгада эдэнэр гол анхаралаа хандуулна. 20 мянган гектар дээрэ һөөгүүд һуулгагдапан байгаа.

ТАШКЕНТ. Дунда Азиин машинно-туршалгын станциин полинууд дээрэ «К-701» түхэлэй трактор «хлопогой шалгалта» амжалтатайгаар гараба. Туршалгын дүнгүүд баталагдаа. Газар хахалхадаа ашаг үрэ ехэтэй байһанаа, тарилгын урда тээхи дисковани хэхэдээ һайн байһанаа энэ трактор харуулба. Хүдөө ажахын бүлэг машинануудаи дунда «Кировец» Хооһон ба Каршинска тала дайдые, Дунда Азиин шэнэ бусад газарые элдүүрилгэдэ үргэнөөр хабаадуулагдаха байна.

ОРЕЛ. Ороонһото-бобово ба хүрпээтэ ургамалнуудай эрдэм-шэнжэлэлгын бүхэсоюзна институдай дэргэдэ горохой үрэһэ шэнжэлхэ орон доторхи түрүүшын лабораториэмхидхэгдэн байгуулагдаба. Ехэ белогтой энэ ургамалай үндэр баян ургаса шэнэ сортнуудые бии болгохо зорилготой. Энэ лаборатори горохой эрхим һайн сортнуудые бии болгодог ороной селекционернүүдэй хүдэлмэрине залан хүтэлбэрилхэ научна түб болохо ёһотой.

АШХАБАД. Туркменидэ хабарай тарилга эхилбэ. 4 районой тарялшад түрүүшын хэдэн арбаад гектар дээрэ ешмээн тариба. Республикын бусад ажахынууд тарилгада орожо байнхай. Энэ хабар 19 мянгаһаа үлүү гектар дээрэ ешмээн һуулгагдахаар хараалагдана. Үнгэрэгшэ намар 66 мянган гектар дээрэ ороо… һото ургамалнууд … һэн.

ВЫБОРГ (Лени… область). «Заря» гэ… совхоз Баргажана… булгануудые оронои… хойто хубида түрү… бэрилжэ захалба. Ү… хаг арһатай энэ … үсхэбэрилхэ байра … 650 булган зорюута… һан фермэдэ асараг… бигдаһан байна.

УСТЬ - КАМЕНО… Шемонаихинска … Ждановай нэрэм… хоздо һайн үүлтэрэй … һүрэгые харууһалха… станда эгээл ехэ … рилга ашаглалгада … даба. Эндэ 8 мянган … хонид харууһалагда… Тэжээл үгэлгэ, уһал… хорёо соохинень … автомат оньһоор … Малай 17 бүлэг … Зүүн Казахстанай … до хэгдэжэ байнхай.

КАЛИНИНСК (… ска область). «К-70… лэй тракторнуудые … рилха, техническэ … га хэхэ шэнэ станци… жа, ашаглалгада ору… Тэрэнэй цехүүд соо… нэй эрхим һайн түхэ… нүүд тодхогдон … Областиин колхоз, со… дай тракторнууд саг … соогоо заһабарилагда… тай болоо.

АЧИНСК (Красно… заар). Гахай үсхэб… Зүүн Сибирьтэ эгээл … лэг барилга түрүүшы… дукци үгэбэ. Эндэ … 108 мянган гахай … лэгдэжэ, гахайн 12,6 … тонно мяхан абтаха… Эндэ үйлэдбэрилэгдэ… һан продукци Ачинск… заровска промышленна… нуудай хүн зонние … да гаргашалагдаха … нөө Красноярай … үшөө иимэ гурбан … рилга хэгдэхэ.

КИЕВ. Багшанарай … тудаи гуманитарна … тэдүүдэй студентнэрэй … шээл 15 дабхар шэнэ … соо эхилбэ. Дээдэ һ… да һурагшад — орон… аха дүү бүхы республ… дай түлөөлэгшэд … шан баряа. Түсэбтэ … табан жэлдэ Украины… һургуулинуудта 1 … дүрбэлжэн метр та… һуралсалай-лаборатори… нэ корпусууд, хамтын… нууд, спортын бари… бодхоогдоо.

КАЛИНИН. Эндэхи … графическа комбинат … тэй, харюусалгатай … болзорһоонь урид д… КПСС-эй XXV съезд… рюулагдаһан гоё … шэмэглэлгэдэнхэй 1.5 м… шахуу плакат офсетна… барлалгын машина… гаргагдаба. Партиин … бэрилхы үүргэ, түсэбтэ… дэхи табан жэлэй үеэ… хүнүүдэй шэн … ажал, ороной арадай … элдэб һалбаринуудые … жөөлгын алдарта дүнгүү… эдэ бүгэдэ плакадуудта … хурсаар харуулагдана. … кат» гэжэ хэблэлэй … хил комбинадай үйлэд… түрүүшүүлдэ даалга… байгаа.

ТБИЛИСИ. «Мосфи… гэжэ студида буулга… «Принимаю на себя» … уран һайханай фильм … зиин ниислэл хотодо … лагдажа эхилбэ. Энэ … революционер ленинец … һөөр 90 наһанайнь … жэлдэ тэмдэглэгдэхэе… һан Серго Орджоники… хай кинотрилогиин ту… лэй хубинь болоно.

(ТАСС)

Шулуун нүүрһэнэй промышленностьда нүүрһэ малталгые 790—810 миллион тоннодо хүргэхэ... Кузбассто нүүрһэ малталгые 161 миллион тоннодо хүргэхэ.

(Партиин XXV съездэ КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан проектһээ).

КЕМЕРОВСКЭ ОБЛАСТЬ. Кузбассай урда зүгтэ Междуреченск хотоһоо холо бэшэхэнэ оршодог «Распадская» шахтын хоёрдохи ээлжээн ашаглалгада үгтэбэ. Тэрэ сүүдхын туршада 20 мянган тонно шулуу нүүрһэ үгэхэ шадалтай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Распадская» шахтын шулуун нүүрһэ ашадаг бүлэг түхеэрэлгэнүүд.

ТАСС-ай фотохронико.

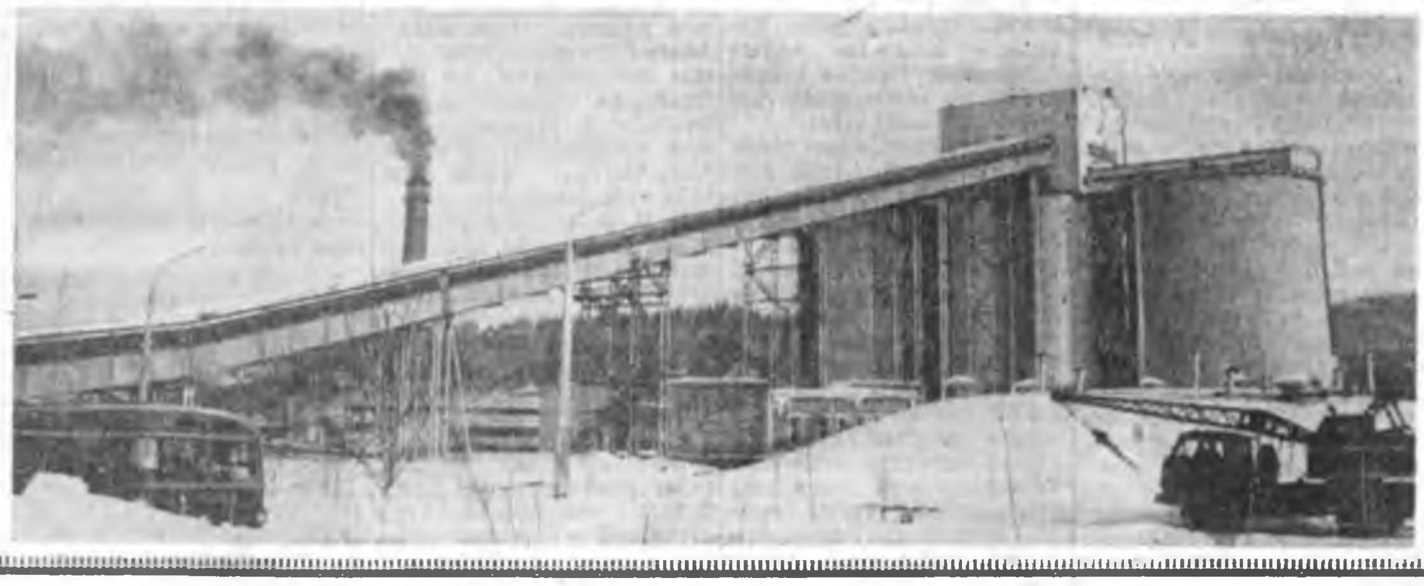

ГУРБАНАЙНЬ 'НЭГЭН ШЭНЭ БАЙРАДА ОРОНХОЙ

Минскын горисполкомой түрүүлэгшэ Михаил КОВАЛЁВ журналист Юрий САПОЖКОВОЙ асуудалнуудта харюусана.

Асуудал: Юһэдэхи табан жэлэй үеэр Минскдэ ямар шухала хубилалтануудай болоһон тухай хөөрэжэ үгыт.

Харюу: Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеэр шэн габьяа гаргаһанайнь түлөө «Баатар хото» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Минскдэ олгогдонхой.

Хотын промышленность юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо дүн хамта 1,2 миллиард түхэригэй станогууд, тракторнууд, телевизорнүүд болон бусад продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаа. 387 мянган хүн шэнэ байрануудта ороһон, ондоогоор хэлэбэл, минчануудай гурбанай нэгэниинь шэнэ байрануудые абаһан байна. 30 дунда һургуули, гурбан кинотеатр, хүгжэмэй гурбан училищи болон хэдэн библиотекэнүүд баригдаа. Арадуудай хани барисаанай орденто Белоруссиин Наукануудай академидэ Геохимиин ба геофизикын, Электроникын, Биоорганическа химиин, Микробиологиин шэнэ институдууд нээгдэнхэй. Хотын коммунальна барилгада 107 миллион түхэриг гаргашалагдаа.

Асуудал: Арбадахи табан жэлэй турша соо ямар асуудалнуудта гол анхарал хандуулагдахаб?

Харюу: Минии һанахада, түб хотымнай таарууу зохид байдал иимэ гурбан шухала асуудалһаа дулдыдаха. Нэгэдэхинь—транспортна болоно. Минскын үйлсэнүүдтэ хубиин машинанууд мүнөө «хагшалжа» байдаг болонги. Энээнтэй дашарамдуулан, ниитын транспортын үүргэ дээшэлүүлхэ шухала. Троллейбусүүдэй, автобусуудай маршрудай утын хэмжээн мүнөө 185,2, 544 километр болодог, энэ зайе үшөө утадхаха, паркнуудыень үргэдхэхэ болонобди. Арбадахи табан жэлдэ баригдажа эхилхэ Минскэ метрополитен, хэдэн жэлэй үнгэрхэдэ, хүнгэн машинануудай тон гайтай конкурентнь болохо байха.

Уһаар хангалга баһал тэрээнһээ дутуугүй шухала асуудал болоно. Юундэб гэхэдэ, газар доторхи уһанай нөөсэ захагүй бэшэ ха юм. Тиин гэһээ хотын зоной умдада харяаха гээшэ бэрхэтэй хэрэг. Вилейско-Минскэ уһанай сорго-хоолой орон доторхи гидротехническэ эгээн томо барилгануудай нэгэн юм. Энэмнай 1976 ондо хүсэндөө орожо, предприятинуудые мүрэнэй уһаар хангаха, харин газар доторхи уһаар улад зоной хэрэглэмжэ хангаха гэжэ бодомжологдоно.

Минскые тойроод тогтомол нуурнууд, сөөрэмүүд бии болгогдохо. Түб хотын оршон тойронхи 2,2 мянган гектар ногоон бүһэлүүр хоёр дахин үргэдхэгдэхэ. Элүүр энхын хэдэн «хүнгэн» городууд тогтоогдохоор хараалагдана. Тиихэдэ гурбадахи асуудал шиидхэгдэхэ.

Һаяхан манай республикын правительство ниислэл хотынгоо түбые шэнэдхэн хубилгаха проект баталаа. Энэмнай арбадахи табан жэлэй туршада мүн лэ хүсэндөө орожо эхилхэ.

(АПН).

ДҮРШЭЛТЭЙ ХОНИШОН

Манай аймагай хонишодой дунда 100 эхэ хонин бүхэнһөө зуу, зуу гаран хурьга абадаг хүнүүд ехэ үсөөн юм. Харин манай хүршэ болохо Зэдын аймагта энэ талаар горитой амжалта түйлагданхай гэжэ мэдээжэ аа б даа. Тиимэһээ 1974 ондо болоһон хоёр аймагай хонишодой уулзалга дээрэ Зэдын малшадай дүй дуршэл тухайгаа хөөрэхэдэнь, Елена Ринчиновна Норбоева ехэ анхаралтайгаар шагнажа, ямар онол аргануудыень өөрынгөө хүдэлмэридэ хэрэглэхээр гээшэб гэжэ һалахаанааршье бодожо үзэһэн байха.

Социалис Ажалай Геройнууд Гасарун Лубсанович Рабдаевай, Гомбо-Цырен Гончиковна Цыремпиловагай ажалаар ехэ һонирхожо, олон юумэ һуража абаһан юм. Тиихэдээ олон шэнэ юумэ мэдэжэ абаһанаа нюунгүй, тэдэнине үнэн зүрхэнһөө амаршалһан, баяр баясхалан хүргөө.

Елена Ринчиновнагай илангаяа һонирхоһон асуудалынь гэхэдэ — искусственна аргаар үрэжүүлгэ һэн. Зун, намарай һайхан сагта хонидоо зүбөөр адуулжа, тобир тарган болгожо шадабал, искусственна аргаар үрэжүүлгэ аша үрэ ехэтэй байха гэһэн һанамжые Захааминай аймагай Хамниин совхозой түрүү хонишон үнэн зүрхэнһөө зүбшөөгөө. Гадна, энэ шухала хүдэлмэрине ахалагша хонишон өөрөө хэхэ ёһотой гэжэ лаб ойлгоо.

Тиихэдээ манай нютагта үрэжүүлгээ дан эртүүр хэнэ гээшэ хабди гэһэн бодол амар заяаень үзүүлхээ болёо һэн. Үнэхөөрөөшье, август, сентябрь һарануудта энэ хэмжээ-ябуулгые бэелүүлхэдэ, хонид тобиржожо үрдеэдүй байдаг гээшэ. Харин зэдынхид хонидоо сабшалангай хэнзэ ногоон дээгүүр, тарялан дээгүүр адуулжа, нилээд таргалуулаад лэ, үрэжүүлгээ октябрь һара соо хэдэг заншалтай байба. Иимэ гурим Захаамиидашье таараха һэн ха гээд Елена Ринчиновна һанаа һэн. Гэбэшье тус хэрэгые бодото дээрэнь бэелүүлхэнь ехэ хүндэ байжа, хонишон һанаһандаа хүрэжэ шадаагүй байна.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо нүхэр Норбоева искусственна аргаар үрэжүүлгэдэ онсо анхарал хандуулдаг болоо. Илангаяа эмхидхэлдэнь горитой анхарал хандуулдаг болоһониинь һайшаамаар. Юуб гэхэдэ, һайн бэлэдхэлгүй һаа, үрэжүүлгэ саг соогоо амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэгүй байна ха юм. Иимэ хубилалтын үрэ дүнгүүд үни болонгүй элиржэ, урдань түйлаһан амжалтаяа улам арьбадхаха арга боломжо олог доо бэлэй.

Елена Норбоевагай хүтэлбэрилдэг хонишодой бригадын коллектив юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ. 2609 хурьган эдэ жэлнүүд соо абтажа, гарза хохидолдо оруулагдангүй тэнжээгдээ. Тиигэжэ табан жэлэйнгээ даабариһаа гадуур 170 хурьга абаһан, 13,3 центнер нооһо хайшалһан байха юм.

Тобшолол хэхэдэ, Елена Ринчиновна Норбоевагай бригада 100 эхэ хонин бүриһөө жэл бүхэндэ 102 хурьга абажа, толгой бүхэнһөөнь 3,5 килограмм ноопо хайшалаа.

Гадна хурьгадые эхэһээнь таһалха багта туд бүриинь шэгнүүрые 22—24 килограммда хүргэжэ тушааһаниинь баһал омогорхол түрүүлнэ.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын үбэлжэлгэдэ Елена Ринчиновнагай бригадын гэшүүд һайнаар бэлдээ. Хурьгадай гаража эхилхэдэ хэрэгтэй болохо юумэн бэлэн, хашаа хорёо соонь сэбэр, дулаалагданхай. Гадна үбэлэй хагсуу үедэ бардам хүрэхэ элдэб янзын тэжээл газаань асарагданхай байдаг.

Гэхэтэй хамта эндэхи хонишод өөрын худаггүй һэн тула ехэ зободог байна. Дүтэ наашаа гол горхоншье үгы. Трактор, машинаар уһа зөөжэ хонидоо уһалхада ехэ нобшо. байна. Отарануудай байрлаһан уһагүй газарнуудта худагуудые малтаа һаа алиншье талаһаа һайн байха байгаа гээд Елена Ринчиновна хэлэнэ. Энэнь зүб. Уһа зөөжэ ябадаг хэдэн трактор, машина сүлөөлэгдэжэ, ондоо ажалда эльгээгдэхэл.

Елена Ринчиновна Норбоева ниитын хүдэлмэридэшье ехэ эдэбхитэй хүн. КПСС-эй Захааминай райкомой, совхозойнгоо парткомой гэшүүнээр, сомоной болон аймагай Соведүүдэй депутадаар нэгэтэ бэшэ һунгагдажа, даажа абаһан хүдэлмэрээ хэды сүлөөгүйшье һаа бүтээжэл ябадаг юм.

Габшагай ажалайнгаа түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор, «1974 оной социалис мүрысөөндэ илагшын» тэмдэгээр тэрэ шагнагданхай.

Мүнөө жэлдэ 100 эхэ хонин бүхэнһөө 105 хурьга абаха, толгой бүриһөөнь 3,7 килограмм нооһо хайшалха зорилго урдаа табинхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Е. Р. Норбоева.

Д. АЮШЕЕВ.
Авторай фото.

КОММУНИСТ ТУХАЙ ХӨӨРӨӨН

ТАНИИЕ ҮМАРААР ХАНГАНАБ

АЖАЛША ХҮН

...ЮҺЭДЭХИ табан жэлэй ...сэхы жэл Елизавета ...ровна Потехинада мар...дашагүй байгаа.

...Бэгэдхеэр, тэрэнэй даа... байһан комсомол-залуу...дай коллектив табан жэ...лэй түсэбые 1975 оной ...брин 28-да дүүргээ. Ха...табан жэлэй һүүлшын ...ай түсэбые декабриин ...5 дүүргээ.

...Загарай тосхоной томо...о барилгануудай нэгэн ...хо ехэ магазин 1972 ...августын 25-да ашаг...лада үгтэһэн юм. Магази...е даагшаар Е. П. Потехи...бэгдаһан байгаа. Мага...ай худалмэрилэгшэд бого...болор соо үндэр амжал...туулжа, 1973 оной түрүү... кварталда коммунис...лай коллектив гэһэн нэрэ ...дэ хүртөө. Энэ хадаа ...тэй эдэй коллективэй ...ай үндэр дүн болоно.

...Коллектив комсомол-за...уулай гэжэ нэрлэгдэхэ...нэрлэгдэнэ. Эндэ Елиза...а Петровнаһаа бэшэнинь ...шада — залуушуул.

...Жэшээлхэдэ, Наталья Ку...зова, Анна Бурлакова, ...алья Драничникова болон ...д басагад Е. П. Потехи...эй һургаһан наймаалаг...шэ гэшэ.

— Минии басагад булта...н бэрхэнүүд. —Хэниинешье ...аагүй. Гэбэшье Вера ...шые тэмдэглэхээр, лэ ...н һананаб. Тэрэ уялгаяа ...800 түхэригөөр үлүүлэн ...үргэ. Тэдэнэр түсэбөө ...улхын тула бүхы байһан ...а боломжонуудаа хэрэг...лэнэ. Жэшээлхэдэ, үдэрэй хоол барихын тула часай турша соо магазин хаагданагүй. Тэдэнэр шорой хамаха, халаадуудые угааха хүнине баринагүй, өөһэдөө хэнэ. Бүхы абаһан эдеэ хоолоо наймаанайнгаа зал соо гансата табина, хүн зоной үргэнөөр хэрэглэдэг мяханай, загаһанай продуктнуудые. овощ болон фрукт ехээр абажа, хамагай хэрэглэмжые хангаха гэжэ оролдоно. Шэнэ жэлэй урда тээ имагтал өөһэдынгөө хүсөөр 4.000 гаран бэлэг бэлдэһэн байна, — гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

— Худалдаан абагшадай өөһэдыгөө хангаха арга наймаанда ехэ туһатай. Наймаалагшадай ажал хүнгэдхэхэһөө гадна, худалдан абагшадта ехэ аятай зохид. тэдэнэр дуран соогоо магазин соогуур ябажа, хэрэгтэй юумэеэ сугтлуулна бшуу, хэдэн час соо оошорто байжа, ехэ саг һалганагүй.

Хоёрдохёор, юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэл Е. П. Потехинада юугээрээ мартагдашагүйб гэхэдэ, 1975 оной декабриин 17-до Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ гаража, олон жэлдэ һайнаар ажаллаһанайнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ тэрэниие «Ажалай ветеран» гэжэ медаляар шагнаа һэн.

Энэ үндэр шагналда хүртэтэрөө Е. П. Потехинагай зам хүнгэн бэшэ,ута байгаа.

* * *

...Намарай дулаан намдуу һүни. Үдэртөө ажал хэжэ ехээр эсэһэн Лиза амтатайханаар нойрсоно. Басаган бүлэ соогоо гурбадахи үхибүүн байһан тула ехэшүүлтэеэ адли ажал хэгшэ һэн. Лиза арбатайһаа хойшо таряашадай хүнгэн бэшэ ажалай амта абаа бэлэй.

Шэтын областиин Красночикойско районой Усть-Улук тосхондо түрүүшын ТОЗ-ой 1930 ондо эмхидхэгдэхэдэ, басаган тэрэнэй гэшүүн боложо ороһон юм. Нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд Лизын һүбэлгэниие обёоржо, почтодо хүдэлгэһэн байгаа. Тиигэхэ үедэ почтодо хүдэлхэ гээшэ хүнгэн бэшэ һэн. Лиза захил, мүнгэ абадаг байгаа. Юундэб гэхэдэ, почтодо нөөсэлгын касса байгаа. Тиимэһээ зоһоо алта абадаг байгаа. Бүхы энэ почтоёо Хяагта эльгээдэг бэлэй. Энэ хүнгэн бэшэ ажалдаа басаган байн-байн дадаа һэн.

— Дайнай үе соо Селенгинск ерээ аһша һэмди. Тэндэл наймаанай хүдэлмэрилдэ ороо бэлэйб. Тиигэжэ энэ мэргэжэлдээ дуратай болоо һэм. Наймаашан хүн гээшэ зондо налархан, урин байха ёһотой. Энэмнай ехэ һонин ажал. Зоной нюдэн дээрэ наһаншни үнгэрхэ. Зоной нюдэн хурса, һарюу ябадал гаргаа һааш, гансата обёорхо, — гэжэ Елизавета Петровна хөөрэнэ. Тэрэнэй һайхан миһэрэл үнэхөөрөөшье ажалаараа ханангы хүнэй дүүрэн сэдьхэл гэршэлнэ.

Тиимэ даа, ажалдаа үнэн зүрхэнһөө дуратай байхадаа, бүхы арга шадал соогоо оролдожо тэрэнээ хэхэдээ, хүн хэды ехэ жаргалтай байдаг гээшэб! Эгээл иимэ жаргалтай хүнүүдэй нэгэн Елизавета Петровна болоно.

Өөрынгөө хүдэлмэриие һайн мэдэхэ байһан тула тэрэ бэедээ найданги: юумэнһээ тунхарихагүй байна бшуу. Тиимэл хадаа ямаршье хүндэ ажалһаа арсадаггүй, тэрэниие даагаад хүдэлхэдөө, тэрэнээ һайнаар дүүргэжэ шадана ха юм.

Е. П. Потехина наймаанай зургаануудта гуша гаран жэлэй турша соо хүдэлжэ ябахадаа, мүнгэ дутааха гээшые үзөөгүй юм.

Нэгэ иимэ һонин ушар тэрэ һанаандаа оруулан хөөрэнэ:

— Нэгэтэ буфедтэ хүдэлжэ байтарни, хажуудахи магазиндамни шалгалта хэһэнэй һүүлдэ ехэ дутагдал олдожо, намайе тэрэ магазиниие даажа аба гэбэл даа. Нэгэ һүни соо тушаажа абаха баатай болоо һэм. Тиигэжэ тушаажа абаад, хэдэн жэлдэ дутагдалгүйгөөр хүдэлөө бэлэйб.

— Елизавета Петровнатай би олон жэлдэ хамта ажаллажа байнаб. Ехэл ажалша бэрхэ хүн гээшэ даа. Үнэн сэхэ, илдам налгай зантай энэ нүхэр залуушуулые иимэ байхаар һургадаг. Хэды олон хүниие наймаашанай хүнгэн бэшэ ажалда һургажа гаргаа гээшэб! — гэжэ Надежда Макаровна Будаева хөөрэнэ. Н. М. Будаева Загарайн кустын эдеэ хоолон худалдаа наймаанай нэгэдэлэй директор юм.

Буркоопсоюзай болон ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй Хүндэлэлэй дэбтэртэ Е. П. Потехинагай нэрэ оруулагданхан. «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгээр олон дахин шагнагдаһан. «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай жэлнүүдтэ шэн зоригто ажалай түлөө» гэһэн медаляар, Буркоопсоюзай, КПСС-эй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой болон райпогой Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байха юм.

Хүн зониие хангалгын культурын ёһо гурнмые нарин нягтаар сахижа ябадаг хүнэй ажалай амжалтын үрэ дүн иимэ ехэ байна ха юм.

Г. БАДМАЕВА,
СССР-эй Журналистнуудай холбооной гэшүүн.

ХАДАТА АЛТАЙН АВТОНОМИТО ОБЛАСТЬ. Кош-Агачска районой малшад сагай уларилай орёо эрхэ байдалда ажаллажа, юһэдэхи табан жэлэй лаабаринуудые амжалтатангаар дүүргэв.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Калининай нэрэмжэтэ колхозой залуу хонишон Дүйсенби Кобдабаев.

ТАСС-ай фотохронико.

ҺУРГУУЛИИН МУЗЕЙДЭ

1-дэхи интернат һургуулиин дэргэдэ хизаар ороноо шэнжэлдэг музей эмхидхэгдэһээр 10 жэл боложонь. Нютаг ороноо шэнжэлгын болон түүхын кружогой гэшүүд, 8—10-дахи классуудай һурагшад Улаан-Үдэ хотын 300 жэлэй ойдо зорюулжа, энэ музейе байгууһан юм. Түүхын багша Валентина Иннокентьевна Иванова тэрэнэй эмхидхэгдэһэн түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, мүнөө болотор хүтэлбэрилнэ. Эдиршүүл городой үнинэй ажаһуугшадые, түрүүшын коммунистнар, комсомолшуудые, пионернүүдые, граждан болон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадагшадые, ажалай ветерануудые, үйлэдбэриин түрүүшүүлые бэдэрхэ хүдэлмэри үгаа дуратайгаар эхилээ һэн.

Республикын город, аймагуудаар һонирхолтой экскурси, олон хоногой аяншалга эмхидхэгдэһэн, элдэб уулзалганууд үнгэргэгдэһэн байха юм. Энээнһээ гадна, һурагшад дайнай ветерануудтай, ажалай түрүүшүүлтэй харилсаа холбоо байгуулжа, бэшэгүүдые абалсадаг болоо бэлэй. Иимэ хүдэлмэриин ябуулагдаһанай эсэстэ олдохоёо шухаг, үнэтэй материалнууд: фронтовигуудай фото-зурагууд, документнүүд, бэшэгүүд, һабамжа дурадхалай тэмдэглэлнүүд, ажаһуудалай хэрэгсэлнүүд. Буряадай уран гартанай бүтээһэн мүнгэн зүйлнүүд, буряад эхэнэрнүүдэй гоёолто, элдэб оронуудай, урда сагай хашарһа, саарһан мүнгэнүүд эндэ суглуулагдаһан байна.

«Улаан-Үдэ—үнгэрһэн сагта», «Буряадта болоһон 1905—1907 онуудай революци», «И. В. Бабушкин», «Буряад орон февральска болон Агуухэ Октябриин социалис революцинуудай үедэ», «Буряадай АССР-ые байгуулга», «Улаан-Үдэ — Буряадай ниислэл хото», «Уран гартанай бүтээлнүүд» гэхэ мэтэ бүлэгүүдтэй баян музей бии болгоодоо һэн.

Мүнөөшье бэдэрэлгын хүдэлмэри хэгдэжэ үргэлжэлүүлэгдэһээр «Буряад орон — түсэбтэ табан жэлнүүдтэ», «БАМ — үе сагай барилга» гэһэн шэнэ бүлэгүүд эмхидхэгдэв. Агуу илалтын гушан жэлэй ойдо зорюулагдаһан дайшалхы алдар солын таһалга эндэ нээгдээ һэн. Улаан тугта, Суворовой II шатын ордендо хүртэһэн ябаган сэрэгэй 97/83-дахи дивизиин ветерануудые бэдэрхэ һонирхолтой хүдэлмэри үнгэргэгдөө. Энэ дивизи дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ Буряадтамнай байгуулагдажа, дайшалхы алдарта зам гаталһан гэжэ олондо мэдээжэ. Һургуулиин хизаар ороноо шэнжэлдэг эдиршүүл дивизиин 110 ветераниие бэдэржэ олоо. Тэдэнэрэй олонхинь манай республикаһаа холо саагуур мүнөө ажаһуудаг. Һурагшад һонин удхатай бэшэг, фото-зураг гэхэ мэтэ дивизиин дайшалхы зам тухай хөөрэһэн олон материалнуудые Москва, Ленинград, Киев, Ташкент, Свердловск, Омск, Томск, Иркутск, Ангарск городуудһаа, мүн республикынгаа аймагуудһаа холо абажа байдаг. Ябаган сэрэгэй 97/83-дахи дивизидэ зорюулагдаһан стенд дайшалхы алдар солын таһалга соо эмхидхэгдэжэ, газетэ, бэшэгүүдынь, элдэб документнүүд эндэ хадагалагдана, ветерануудтай уулзалганууд үнгэргэгдэнэ.

Забайкалида декабристнуудай ажаһууһан нютагуудта аяншалга, экскурси хэһэнэй эсэстэ мүн баян материал суглуулагдажа, «Декабристнууд ба Сибирь» гэһэн бүлэг байгуулагдаа.

20 хүнһөө бүридэһэн музейн совет бүхы хүдэлмэри ябуулна. 10-дахи классай һурагша, музейн директор Клава Халудорова энэ советые хүтэлбэрилдэг юм. Хизаар ороноо шэнжэлгын штабтай сугтаа музейн совет хамаг хүдэлмэриингөө түсэб табидаг. Эндэ экскурси, уулзалганууд үнгэргэгдэхэһөө гадна, түүхын, географиин, литературын хэшээлнүүд болодог. Хөөрэлдөөн, лекци, конференци гэхэ мэтэ классһаа гадуур хүдэлмэриин элдэб хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэдэг.

Городой болон республикын һургуулинуудай багшанар, һурагшанар, ВУЗ-уудай, училищинуудай студентнэр музейдэ ходо ерэжэ харадаг юм. Япон, ГДР, ФРГ, Инди, Монгол гэхэ мэтэ харин оронуудай айлшадшье эндэ ерэһэн байна.

Н. АЖЕЕВА,
хүүгэдэй аяншалгын республиканска станциин методист.

МЭРГЭЖЭЛЭЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛНЭ

Багшанарай мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг Улаан-Үдын институтта дунда ба наймаа жэлэй һургуулинуудай директорэй 42 орлогшонор үнгэрэгшэ һарын 19-нөө һуралсалда ерэнхэй. Эдэнэр бултадаа ород, буряад хэлэнэй багшанар юм. Тиимэһээ тэдэнэр һургуулиин хүдэлмэри хүтэлбэрилхэ асуудалнуудһаа гадна, ород хэлэ, литература ба буряад хэлэ заалгаар методикын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэнэ.

Эндэ «Знание» бүлгэмэй гэшүүд, Буряадай Гэгээрэлэй министерствын хүтэлбэрилэгшэд, багшанарай институдай научна хүдэлмэрилэгшэд болон багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлдэг институдай методистнар багшын эрдэм мэдэсэ, дүй дүршэл дээшэлүүлхэ талаар элидхэлнүүдые уншана.

Тиихэ зуураа партиин XXV съездэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан проект соо һуралсал-хүмүүжүүлгын талаар табигдаһан зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Тусхай темэнүүдээр бэлдэгдэһэн элидхэлнүүдые шагнаһанайнгаа удаа эдэ багшанар Улаан-Үдын 1-дэхи 2-дохи, 35-дахи, 40-дэхи, 46-дахи, республикын 1-дэхи интернат һургуулинуудай һуралсалай талаар хүдэлмэриие даадаг директорэй орлогшонорой хүдэлмэриин дүршэлтэй хоёр үдэрэй туршада танилсаха юм.

Мүн лэ тусхай хамһабариин интернат һургуулинуудһаа директорэй 16 орлогшонор ном заалгые хинан шалгалга, хүмүүжүүлгын шанарые улам һайжаруулха асуудалаар элидхэлнүүдые шагнажа байнхай.

Мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ зорилготойгоор республикын һургуулинуудай библиотекэнүүдые даагшанар суглараба. Һуралсалай шанар һайжаруулгада, хүүгэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ библиотекэнүүд ехэ үүргэ дүүргэдэг ха юм. Тиимэһээ номой жаса олошоруулха, һонирхолтой тематическа выставкэнүүдые зохёохоор элдэб хэмжээ ябуулга үнгэргэхэ тухай зүблөөнүүд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй баншангай методистнарай үүсхэлээр курсада ерэһэн һургуулиин түлөөлэгшэдтэй аман үгын журнал үнгэргэгдөө. Нэн түрүүн «Һурагшадые гоё һайханай жэшээ дээрэ хүмүүжүүлгэ» гэһэн һонирхолтой элидхэл Э. Н. Степанова уншаа. Буряадай мэдээжэ поэт Г. Чимитов, залуу зохёолшо М. Шиханов гэгшэд уран шүлэгүүдые уншажа, саашанхи зорилгонууд тухайгаа хөөрэһэн байна. Удаань 20-дохи һургуулиин һурагшад гоё һайхан дуунуудые дуулажа, багшанарые баясуулаа.

Г. БАЗАРЖАПОВА.

ҮБЛӨӨН БОЛОБО

...аймагай түб Петро...ка тосхондо профсою...байгууламжа зүблөөн хоёр ...туршада болоһон юм. Зүблөөндэ аймагай ...нуудай түлөөлэгшэд ...а ерэһэн юм. Тэдэнэр ...дээрэ гэнэ усал һэр... «Ажалай талаар хуу...лийн гол асуудал... «Профсоюзай органи...та олонитын эм... хүдэлмэри» гэһэн ба бусад элидхэлнүүдые шагнабад.

Зүблөөндэ хабаадалсагшад аймагай зарим эмхи зургаануудаар ябажа, хүтэлбэрилэгшэдтэйнь уулзаһан, ажалай талаар хуули сахилгатай танилсаһан байна.

Тиин ажалайнгаа дүршэл халан абалсаһан, шэнэ һанамжа, дурадхалнуудые оруулаа.

С. ГЫРЫЛОВА.

КУРЧАТОВ ТУХАЙ ФИЛЬМ

Журналистка Марина ИСТЮШИНАГАЙ гуйлтаар РСФСР-эй арадай артист, кинорежиссёр Игорь ТАЛАНКИН «Выбор цели» гэжэ шэнэ фильм буулгаһан тухайдаа хөөрэнэ.

«Выбор цели» гэжэ ...н буулгахын тула хү...бэдэжэ байха үедөө бү... арад зониин үмэнэ ...харюусалгатай байһанаа гүй... ...эдэрдэг мүнөө үеын ... зан ябадал, ухаан ...ба ажал хэрэгые үнэн ...харуулха гэнэ тон ...ойлгоо һэм. — ...Таланкин хэлэнэ. — ...элшэ хүсэ нээлгэ ...эрдэм наукада эли... ушар болохоһоо ...эрдэм наука полити...орон ороһон байгаа. ...туһада элшэ хүсэ ...хүн түрэлтэ... ехэ аюул тохёол... Эгээл иимэһээ ...элшэ хүсэ шэнжэлдэг ...түби дэлхэйн хуби ...түлөө харюусалга...мэдэрһэн юм. ...орошогүй нээлтэ ...дааргаа бүмбэр... ...30-аад онуу...тухай тэрэ үедэ ...хэлсэдэг байгаа. ...эршон байдалда эрдэм...ондоогоор ба...ябадаг бэлэй.

«Выбор цели» гэжэ фильм ...гадна, эли... хоёр эрдэмтэ; ...атомна проек...Оппен... элитэ мэдээжэ не...Нобелевско шан...лауреат Гейзенберг ха...

...гол геройнууд ...манай үе сагта ...хүнүүд болоно. ...уран зохёолшо ...Гранинтай ямар нэгэ ...зохёохо эрхэгүй ...ойлгоо һэмди. Зан ...ба политическэ ...шахардуу шанга, ...байдалда ажа...ажаллаһан эрдэмтын ...ухаан бодол бидэ...һонирхуулһан байгаа. ...техникын түйлай ...үе саг... ...түрэлтэнэй шэнэ ...хүлеэжэ байха ...бүхы юумэ урид... ...гэнэ тон шу... ...хүн түрэлтэн ...харин ...туһада ажаллаха ...бшуу. Эрдэмтын ...ябадал шухала ...

...академик Игорь Васильевич Курчатовые манай үе ...баатар габьяата хүнүү...гэжэ тоолодогби. ...образые, тэрээнтэй ...ажалуужа, ажаллажа ...хүнүүдэй байдалые ...зүбөөр, тодо хур...харуулхын тула кино ...буулгаһан коллектив, гол ...дүрдэ наадагша Сергей Бон...ехээр ажалла... ...ушартай болоһон байна. ...уулзажа хөөрэл... ...бүхэн тэрэнэй ...һайн һайха...р, баялигаар гайхадаг юм. Тэрэ саб гэмээр бэеэ барижа ябадаг хүн һэн. Юрын энэ ород хүн юугээрээб даа улад зониие өөр тээшээ татадаг байба. Түрүүлэн юумэ нээһэн хүнэй алдар соло нигэжэл ерэһэн байгаа.

Совет үе сагай эрдэмтын харгы Курчатовай хүбиин залаада элеэр харагдана. 1922 ондо хүйтэн шэмэрүүн, улэсхэлэн хооһон байдалтай Петроградта Курчатов ерэхэдээ, эрдэм наукада шунажа ороһон юм. Игорь Васильевич эдэбхитэйгээр хүдэлэн, гүрэнэй ба нийтын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша болоо һэн. Немец, американ физигүүдтэй зэргэ хүдэлхэдөө, эдэнэй ажал хэрэгэй харал шэглэлые мэдээгүйшье һаа, бүхы дэлхэйе доһолгоһон дүнгүүдые түйлаһан байна. Атомай элшэ хүсые амгалан байдалда хэрэглэхэ асуудалые шиидхэхэдээ, тэрэ айхабтар ехэ хүсэ гаргаһан байгаа. Тиихэдээ өөр тухайдаа бодомжолоогүй. Гоё һайханаар, удха түгэлдэроор ажаһуугаа. Мүн лэ нимээр наһа бараа: ябажа ябатараа һандали дээрэ һуумсаарнь... зүрхэнинь тогтошоо...

Би зорюута политическэ фильм зохёон буулгаа һэм. Политикада хабаагүй фильм буулгахые режиссерой хэды оролдоошье һаа, тэрэнь заабол политическэ удхатай болошодог гээшэ. Политикада хабаатай болголго геройн доторой байдалые бүрин хүсэдөөр, тобойма хурсаар элирхэйлэн гаргалгада тойбо татадаг гэжэ хэлсэдэг. Энээниие би буруушааха байнаб. Минии һанахада, политическэ, сэдьхэлэй үзэл суртал һонирхолтой, гүнзэгы удхатай образуудые байгуулхадань авторнуудта һаалта хэдэггүй.

«Выбор цели» гэжэ фильм соо сэдьхэлэй, политическэ гүнзэгы бодолые таһаршагүй нягта холбоотойгоор харуулхые оролдоһон байнаб. Тиигэхэ эрилтэ материалнай табяа һэн. 1945 оной августын 6-һаа — Хиросима хотодо атомна бомбын хаягдаһанһаа — үйлэ хэрэг тоологдожо эхилнэ. Энэ ушар фильмын геройнуудые һөөргөө, 30-аад онуудта тэхэрин бусахыень баадхана. Үнгэрһэн сагай, мүн мүнөөнэй үйлэ хэрэгүүд энэ фильм соо хабсаргагданхай. Дэлхэйн хуби заяанай түлөө хүн бүхэнэй харюусалгатай байһанаа мэдэрэлгэ хадаа фильмын гол удха болоно.

Элитэ мэдээжэ актернууд Иннокентий Смоктуновский, Сергей Юрский, Алла Демидова, Георгий Жженов гэгшэд «Выбор цели» гэжэ фильмдэ буулгагдаһан байна.

Энэ фильм буулгалгада хабаадахань эдэнэртэ боломжо байгаа ёһотой гэжэ һананаб.

(АПН).

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

ХАРЮУ ТҮРГЭН ҮГЫТ!

Бидэ бусад олон нүхэдэйнгөө зүгһөө «Буряад үнэн» газетээр дамжуулан аймагайнгаа киносетиин директор В. Д. Казанцевта гомдол баринабди. Ушар юуб гэхэдэ, манай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Хара-Уһан гэжэ газарта арба гаран отараһаа бүридэһэн хониной 3-дахи фермэ оршодог юм. Эндэ түрүү хонишодшье олон. Долоон ахалагша хонишод жэл бүри зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа байдаг. Бэшэшье хонишоднай яһала һайн хүдэлдэг. Зүгөөр бидэ хахад жэлһээ үлүү саг соо нэгэшье кинофильм хараха аргагүй байнабди. Урдань манай комсорг Виктор Будазанаев кинофильм яһала харуулагша һэн. Теэд нэгэтэ аймагай киносетиин директор Валентин Данилович Казанцев ерээд:

— Аппаратурыетнай заһабарилгада оруулхамнай, — гэжэ хэлээд, тэрэниемнай абаад ябашаһан юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо аппаратурашье, Казанцевшье манда дахин харагдахаа болишоо.

— Колхозоймнай олон малшадай байрладаг Үрэжэлэй, Соёлой, Хара-Уһанай отделенинүүдтэ кинофильм харуулдаг болгыт,—гэжэ нэгэтэ бэшэ аймагай газетэдэ, партиин райкомой агитаци ба пропагандын таһагта хандагдаһан байна. Нүхэр Казанцевые сомоной Соведэй сессидэшье урижа асараад, үгыень абаһан байхабди. Теэд хургаа хүдэлгэжэ, нэгэ хэмжээ абаха харюусалгатай хүтэлбэрилэгшэ мүнөө болотор олдоногүй. Одо мүшэдтэ ниидэдэг болоһон энэ сагта нэгэ аппаратура яатараа заһабарилжа ядаһан Казанцев гээшэб!

Роза СОДБОЕВА,
аймагай Соведэй депутат, хонишон,
Евдокия БАДМАЕВА,
сомоной Соведэй депутат, хонишон,
Дарима ЛАМУЕВА,
ВЛКСМ-эй гэшүүн, хонишон,

Баргажан.

„Буряад үнэндэ"

бэшэһэнэй һүүлээр

«АМИТАЙ ЮМ ҺАА, ХАРЮУСЫТ!»

гэһэн гаршагтай фельетон манай газетын январиин 13-най номерто толилогдоо һэн. Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой Энхэ-Талын отделениин почтальон М. Д. Гарматарова даабарита ажалдаа халирхайгаар хандана. колхозингууд болон нютагай алба хаагшадай захипан газетэ ба журналнууд саг соогоо эзэдтээ хүргэгдэнэгүй. Почтальон Гарматарова заримдаа почто тарааха харюусалгатай ажалаа үхибүүдтээ найдажархина. Тиимэһээ газетэ, журналнууд үгы болоно. эзэндээ гүйсэд хүргэгдэнэгүй гээд тэрэ фельетон соо шүүмжэлэгдэһэн юм.

Тус фельетоной мүрөөр хэмжээ абахын тула Хяагтын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедтэ газетын редакци хандаһан байгаа.

«Фельетон соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, булта зүб гэжэ элирүүлэгдэбэ. Тиимэһээ аймагай хэлхеэ холбооной узелай хүдэлмэрилэгшэдэй үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ тэдэ баримтанууд зүбшэгдэжэ, дурсагдаһан дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээн абтаа. Ажалдаа халирхайгаар хандаһанайнгаа түлөө почтальон Гарматарова М. Д. байгша оной январь һарада шагнал абаха эрхээ хаһагдаа» гээд Хяагтын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо Л. Афанасьев манай редакцида мэдээсэ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ШАНАРАЙ ЖЭЛ

ВАРШАВА. «Ажалай эрхим шанарай түлөө, арад зоной һуудал байдалые һайжаруулхын түлөө»—ПОРП-ын VII съездын энэ уряае Польшын хэдэн зуугаад предприяти дэмжэнхэй.

Польшодо эгээл ехэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Нова Гута» гэжэ металлургическа комбинадта 1976 он «шанарай жэл» гэжэ соносхогдоо. Тиигэжэ техническэ, эмхидхэлэй, болон социальна олон хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэхээр хараалагдана.

СЪЕЗДЫН УРДАХИ АЖАЛАЙ ВАХТАДА

СОФИ. Болгариин завод, фабрикануудай, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд БКП-гэй XI съездэ ажалай бэлэгүүдые бэлдэнэ. Партиин съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон Шуменска округой хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд нэгэдэхи кварталайнгаа даабариие болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уялга абаа.

Русенска В. Писковагай нэрэмжэтэ бүд нэхэлгын фабрикын коллектив эршэтэ ажалаараа эрхим дүнгүүдые түйлаба. Предприятиин хүдэлмэрилэгшэд эхилһэн шэнэ жэлэй нэгэдэхи кварталда даабариһаа гадуур 200 мянган метр пумалжан бүд нэхэжэ гаргахаар шиидэнхэй.

Барилгашад промышленна шэнэ барилгануудые ашаглалгада тушаажа, БКП-гэй болохоёо байгаа XI съездые угтахань.

ХҮДЭЛӨӨНЭЙ ШЭНЭ ДЭЛИСЭ

БЕРЛИН. ГДР-эй промышленностьда хүдэлдэг гурбадахи хүдэлмэришэн бүхэн үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй хүдэлөөндэ оролсоһон байха юм. Ухаалан зохёолгын, уралан нарижуулгын дурадхалнуудые нэбтэрүүлһэнһээ 16,7 миллиард маркын сэнтэй экономическа ашаг олзо абтаһан байна.

ГДР-тэ шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй хүдэлөөн республикын арадай ажахые саашадань хурдан түргэнөөр хүгжөөлгэдэ нүлөөлөө.

ПЛАСТМАССА— АРАДАЙ АЖАХЫДА

БУДАПЕШТ. Венгриин Арадай Республикын арадай ажахыда, һуудал байдалда пластмасса үргэнөөр хэрэглэгдэдэг боложо байна. Химиин предприятинууд энэ табан жэлэй һүүл багта жэлэй туршада 220 мянган тонно гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхиһээ хоёр дахин шахуу ехэ пластмасса үйлэдбэрилдэг болохо юм.

Үйлэдбэриин хэрэгые саашадань нарижуулһанай, химиин хуушан барилгануудые үргэдхэһэнэй, СЭВ-ай гэшүүн оронуудтай нягта холбоотойгоор барилга хэһэнэй ашаар иимэ дүнгүүд түйлагдаха.

СЪЕЗДДЭ —ЭРХИМ АЖАЛ

УЛААНБААТАР. «МНРП-гэй XVII съездэ — эршэтэ ажал»—Монголой хүдөөгэй ажалшад иимэ уряа доро хүдэлжэ байнхай. Оронойгурэнэй ажахынууд болон хүдөө ажахын нэгэдэлнүүд дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаһа, ороохото болон бусад ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, мал ажалые саашадань хүгжөөхэ шэнэ арга нөөсэнүүдые бэдэрнэ.

МНРП-гэй болохоёо байгаа съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон Монголой механизаторнууд республикынгаа машинно-тракторна паркые хабарай тарилгада саг сооһоо, һайн шанартайгаар бэлдэхые эрмэлзэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ үндэр баян ургаса абаһан амжалтаяа бүри арьбадхаха гэһэн зорилго Монголой таряашад урдаа табинхай.

ЭКОНОМИКОДО ОРУУЛҺАН ХУБИТА

ХАНОЙ. Социалис хойто хубиингаа экономикые һэргээхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэ ашаа оруулха, мүн урда районуудай ажалшадта туһа хүргэхэ талаар Демократическа Вьетнамай транспортна эмхинүүд үнгэрһэн жэлдэ ехэ ажал хэһэн байна. Урда Вьетнамые бүрин сүлөөлхын тула ДРВ-һээ нэгэ хахад шахуу миллион тонно ашаа асарагдаа.

Оронойтранспортын хүдэлмэрилэгшэдэй эрхэ жэлдэ хэхэ ажалынь тон харюусалгатай. Тэдэнэр Ханой болон Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ Сайгон хотонуудай хоорондо түмэр замай харилсаа холбоо байгуулгые хангаха «Бата нэгэдэлэй харгы заһаһые» һэргээн заһабарилха хүдэлмэри дүүргэхэ ёһотой.

КПЧ-гэй XV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ПРАГА. «КПЧ-гэй XV съездын хүндэлэлдэ 15 эршэтэ долоон хоног» — социалис Чехословакиин ажалшад мүнөө иимэ уряа доро ажаллажа байнхай.

Үнгэрһэн жэлэй эсэс багта «Острава» шахтын коллектив патриотическа иимэ үүсхэл гаргаһан юм. Түрүү энэ үүсхэлыень арадай ажахын бүхы һалбаринуудай ажалшад халуунаар дэмжэнэ. Чехословакиин зүг бүриһөө ниислэл худар орожо байһан зуугаад шэнэ социалис уялга тэрэниие ёһотоор гэршэлнэ.

ПРОМЫШЛЕННА ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

ГАВАНА. Кубын элдэб олон провинцинуудта промышленна шэнэ шэнэ предприятинууд олоор ашаглалгада тушаагдана.

Гансал үнгэрһэн жэлдэ 75 предприятиин барилга дүүргэгдээ. Совет-кубын экономическа хани барисаанай ашаүрэ — Нуэвитас (Камагуэй провинци) хотодохи Октябрьска революциин нэрэмжэтэ азотно утэгжүүлгэнүүдэй комбинат, барилгын материалнуудай хэдэ хэдэн завод, эдеэ хоолой промышленностиин предприятинууд эдэнэй тоодо ороно.

(ТАСС).

ЧССР. Прагада хүүгэдэй мүльһэн дээрэ хатарха балет хэдэн жэлэй саада тээ байгуулагдаһан юм. Гэбэшье эндэхи эдир фигуристнуудай дүжэг наадан ниислэлһээ холуур тарапхай. Бэлиг шадабарита коллектив Чехословакиин олон хото городуудаар, мүн Польшо, Югослави, ГДР, Италяар аяншалһан байха юм.

Баледэйхид «Серебряная повесть» гэжэ шэнэ программа бэлдэв. Энэ программадань зуу гаран эдир конькишад хабаадалсаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: репетициин үедэ. Мүльһэн дээрэ — таба наһатайшуул.

ЧТК-ТАСС-ай фото.

СССР-эй

КОМАНДА ТҮРҮҮЛҺЭЭР

ФИГУРНА ҺОЛЖОРОЛГО. Спортын хатар танцаар Олимпиин үбэлэй наадай түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөн дүүрэжэ, чемпионууд тодоруулагдаба. Москвагай **Людмила Пахомова, Александр Горшков** гэгшэд олимпиин наадай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэжэ, алтан медальнуудаар шагнагдаба. СССР-эй спортын габьяата мастернууд Людмила Александр хоёр мүнөө 29 наһатай. Людмила балетмейстер, Александр багша юм. «Динамо» бүлгэмэй гэшүүд СССР-эй габьяата тренер Елена Чайковскаягай хүтэлбэри доро спортын гоё һайхан хатар танцануудта һуража, һорижо ябадаг байна. 1970,71, 73—75 онуудта Европын, 1970—1974 онуудта дэлхэйн чемпионууд болоһон намтартай. Ирина Моисеева, Андрей Миненков гэгшэд мүнгэн медальнуудта хүртэбэ. Ирина мүнөө 20-той, Андрей 21 наһатай. Моисеева физкультурын институдай студентка, Миненков радиоэлектронико, электроникын институдта һуралсана. Эдэнэр СССР-эй Европын, дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөнүүдтэ хэдэн удаа эрхимлэһэн байха. США-гаи Коллин О' Коннор — Джим Милнз гэгшэд бронзо медальда хүртэһэн байба. Манай ороной Наталья Линичук Геннадий Карпоносов гэгшэд дүрбэдэхи һуури эзэлбэ.

— Наташа Линичук Геннадий Карпоносов хоёр тухай бэшэхыетнай хүсэхэ байнаб. Инмэ зүрхэтэй, шуран бэрхэ спортсменүүд үсөөн лэ байха,—гээд Александр Горшков нүхэд тухайгаа хэлээ һэн.

Нэрээшье Наташа программа гүйсэдхэһэнэй удаа гэнтэ үгы болошоһон байгаа. Ушарынь хэлэхэдэ, нүхэдынь болон врач гэрэнние комнато руу абаашаһан байба. Февралиин 9-нэй үглөөгүүр Наташа ехээр халуурһан байгаа бшуу. Тиигээшье һаа, хори наһатай спортсменка үбшэлбэшье, елүүр дээрэ гаража, мүрысэһэн байха юм.

Спортын богони программаар эрэшүүлэй дунда фигурна һолжоролгоор үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ Великобританиин **Джон Карри** гэгшэ дүн хамта 85,84 баллтайгаар эрхимлэжэ, алтан медальда хүртэбэ. Манай ороной түлөөлэгшэ **Сергей Волков** 85,28 баллтайгаар хоёрдохи һуури эзэлжэ, Олимпиин наадай мүнгэн медальда хүртэбэ.

* * *

Эхэнэрнүүдэй дунда 10 километрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда Сыктывкарай «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, багша, мүнөө 23-тай **Раиса Сметанина** эрхимлэжэ, Олимпиин наадай алтан медальда хүртэбэ. Тэрэ 1967 онһоо санын урилдаанда хабаадалсажа эхилһэн. Ороной суглуулагдамал командын бүридэлдэ абтаһан Раиса Сметанина СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэдэг наадада хэдэн удаа түрүү һуури эзэлһэн байна. 1974 ондо Фалуна шадар 4х5 гэһэн эстафетэ дамжуулгаар дэлхэйн чемпионка, табан километрэй зайда бронзо медальда хүртэһэн байха юм. Раиса зайгаа 30 минута 13,41 секунда соо гаталһан байба. Хоёрдохи һуурие Финляндиин 28 наһатай наймаалагша **Хелена Такало** эзэлжэ, мүнгэн медальда хүртэбэ. СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүн **Галина Кулакова** бронзо медальда хүртэһэн байна. Ижевск хотын багша, СССР-эй спортын габьяата мастер Галина мүнөө 33 наһатай. СССР-эй арба юһэ удаа чемпионка болоһон. Кулакова таба дахин дэлхэйн чемпионка, Олимпиин арбадахи наадай мүнгэн, 1972 ондо Саппорода үнгэргэгдэһэн Олимпиин наадай алтан медальда хүртэһэн намтартай. Кулакова зайгаа 30 минута 38,61, секунда соо гаталһан байгаа.

* * *

ИНСБРУК. Февралиин 10. Конькигаар эрэшүүлэй дунда 500 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда совет ороной түлөөлэгшэд **Евгений Куликов Валерий Муратов** хоёр эрхимлэжэ түрүүшын хоёр һуури эзэлбэ.

Мүнөө 25 наһатай Куликов Ленинградай студент. Тэрэ 1964 онһоо конькиин урилдаанда хабаадалсана. 1975 ондо дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн урилдаанда хабаадалсахадаа, мүнгэн медальда хүртэһэн байгаа. Евгений Куликов богони энэ зайгаа 39,17 секунда соо гаталжа, Олимпиин наадай алтан медальда хүртэбэ гээшэ. Зайгаа 39,25 секунда соо гаталһан нүгөөдэ Валерий Муратов хоёрдохи һуури эзэлһэн байна. Москва хотодо сэрэгэй алба хэдэг Муратов мүнөө 29 наһатай. Тэрэ 1973 ондо дэлхэйн, хэдэн удаа ороной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. Тэрэ Саппорода 500 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда гурбадахи һуури эзэлһэн байгаа.

* * *

Хоккейгээр Олимпиин наадай ээлжээтэ уулзалгануудай үнгэргэгдэхэдэ, СССР-эй суглуулагдамал команда ФРГ-гэй хоккеистнүүдые 7:3 тоотойгоор шүүжэ гарахадаа, дүн хамта 6 очкотой болонхой, мүрысөөнэй таблицада түрүүлжэ эхилбэ. Мүн Чехословакиин хоккеистнүүд Польшын командые 7:1 тоотойгоор шүүһэн байна. Эдэнэр манай командатай адли зургаан очкотой болоошье һаа, сохижо оруулһан шайбынгаа тоогоор хоёрдохи һуури эзэлнэ. США-гай команда Финляндиин хоккеистнүүдые 5:4 тоотойгоор илаһан байна.

(ТАСС).

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошоо): **Олимпиин наадай чемпионууд — Людмила Пахомова, Александр Горшков; Ирина Моисеева, Андрей Миненков; 500 метрэй зайда хоёрдохи һуури эзэлһэн Валерий Муратов; эрхим санашан гэгдэһэн Раиса Сметанина. Фигурна һолжоролгоор хоёрдохи һуури эзэлһэн Сергей Волков. 500 метрэй зайда түрүү һуури эзэлһэн Евгений Куликов.**

ТАСС-ай фотохронико.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ТАРЯАШАДТА ЗОРЮУЛАГДАҺАН ҮДЭШЭ

Мухар-Шэбэрэй аймагай Түгнын дунда һургуулиин юннадуудай кружогой гэшүүд таряашадта зорюулһан үдэшэ үнгэргэбэ. Энэ үдэшэдэ хүдөө ажахын түрүүшүүл, тэрэ тоодо «Эрдэм» совхозой эрхим комбайнер П. Я. Калашников, һургуулиһаа гадуур хүдэлмэри эмхидхэдэг багша З. В. Оленникова, биолог Я. Д. Трофимова гэгшэд уригдаһан байна.

9-дэхи «А» классай һурагшад энэ хэмжээ ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, Эхэ орон, хилээмэн тухай шүлэг, дуунуудһаа бүридэһэн монтаж табиба.

Тарянай хоолосоор шэмэглэн элдэб костюмуудые үмдэжэ, шэнииси, просо, ешмээн, обёос гэхэ мэтэ элдэб сортнууд тухайнь хөөрэжэ үгөө. Удаань һургуулиин дэргэдэхи участок дээрэ хэдэг хүдэлмэри тухайгаа шагнагшадта мэдээсээд, таабари, оньһон үгэнүүдые хэлсэһэн байна.

Һурагшад , К. Горюнова, О. Козлова, С. Щелькова, М. Брылева гэгшэд үдэшэ үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаа.

В. КОВАЛЕНКО.

МУЗЕЙ БИИ БОЛГОГДОО

Дэрээнэй дунда һургуулиинхид (Хурамхаан) музейтэй болохо хэрэгтэ эдэбхи тэйгээр хабаадалсаһан байна. Тиин эдэнэр һургуулиин директор Д. П. Батуев, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай ветеран, «Арадай гэгээрэлэй отличник» Ц. Т. Дондупов, багша А. Е. Елбонова гэгшэдэй хүтэлбэри доро музейдэ шухаг материалнуудые суглуулжа табиһан байгаа.

Мүнөө тус һургуулиин музейн экспонадуудай дунда нютагтаа колхоз, совхоз байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсагшадай, граждан болон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнуудта хабаадагшадай, ажалай ветерануудай дүрэ зураг, фронт дээрэһээ ерэһэн сэрэгшэдэй бэшэгүүд тусхай альбом, дансануудта хэгдэһэн материалнууд олон.

Музейдэ суглуулагдаһан һаяын материалнуудай дунда БАМ-да зорюулагдаһан һонирхолтой зүйлнүүд табигдаһан байна.

Г. БАДМАЕВ.

АМАН ҮГЫН ЖУРНАЛ

Хоринин аймагай соёлой байшанда «Мүнөө үеын ажабайдалай түхэл шэнжэ» гэһэн темээр аман үгын журнал үнгэргэгдөө. Библиотекарь Т. И. Трофимова «Совет ажабайдалай шэнжэ» гэһэн номой удха тушаа хэлээ.

«Хамаг юумэн совет хүнэй ажабайдалай аша туһада» «Совет хүнүүдэй түхэл шарай» гэһэн асуудалнуудаар аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо М. Ц. Гармаев, КПСС-эй пропагандa болон агитациин таһагые даагша С. Р. Очиров гэгшэд үгэ хэлээ.

Ажалшадай мүрысөөндэ эрхимлэгшэ, «Бурводстрой» трестын түрүү хүдэлмэришэн В. В. Каськов мүн лэ һанамжаяа хубаалдаа.

Түгэсхэлдэнь сугларагшад «Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшүүл» гэһэн барнмтата кинофильм хараа.

Ж. БАДМАЕВ.

АЙМАГАЙ КОМАНДА БҮРИДХЭГДЭБЭ

Аймагай түб һуурин Нарһатада шатараар хубиин ба командаараа түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэрбэ.

Эрэшүүлэй дунда «Победа» колхозой гэшүүн Б. Шагдаров эрхимлэжэ, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Удаадахи һууринуудые аймагай түбэй түлөөлэгшэ Ц-Д. Шагдаров, Эгэтын-Адагай дунда һургуулиин багша Д-Н. Базаров хоёр хубааба.

Эдир хүбүүд сооһоо Эгэтын-Адагай дунда һургуулиин һурагша Раднаев Борис түрүүлээ. Эгэтын түлөөлэгшэ Д-Х. Добчинова эхэнэрнүүдэй дундаһаа шалгарһан байна.

Басагадай дундаһаа шатараар Гүндын дунда һургуулиин һурагша Нимаева Соёлма эрхимлэжэ, чемпионкын нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Очконуудые тооложо үзэһэнэй ёһоор, Эгэтын шатаршадай команда түрүүлжэ, аймагай «Урожай» бүлгэмэй Соведэй дамжуулгын кубогта ба нэгэдэхи шатын дипломдо хүртэбэ.

Шатараар аймагай суглуулагдамал команда бүридхэгдэжэ, Хэрэн (Түнхэн) тосхондо республикын хүдөөгэй шатаршадай дунда үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадалсаха болобо.

Д. ДОРЖИЕВ.

ҺОНИРХОЛТОЙ КОНЦЕРТ

Бэшүүрэй аймагай һу... линуудай багшанарай ... һайханай коллективүүдэй ... ралга эхилбэ. Бэшүүр ... ной Ленинскэ дунда һу... лиин багшанарай колл... илангаяа һайнаар концерт ... руулжа, олоной дура бу... һан байна.

Багшанарһаа гадна, би... текарь, лаборантнууд ... һургуулиин машинын ... шон энэ концертдэ хаба...

Концертын эхиндэ пар... XXV съездэ зорюулагд... дуун ханхинажа, энэл те... зохёогдоһон монтаж таби... һан байна. Удаань һургуул... директор, чухэр Перев... В. В. Маяковскиин «Совет... порт» гэһэн шүлэг уран ... уншажа, харагшадай ... магтаалда хүртөө.

Бүлэг эхэнэрнүүд «Росс... берёзка» гэһэн дууе ира... һайханаар дуулажа, альга... шалгаар угтагдаа. Физкуль... рын багша Г. Иванов, хүгж... шэн Слепнёв хоёрой «Жё... ка» гэһэн дуу дууһаһа... һүүлдэ, дүрбэн басагад «П... ружки» гэһэн хатаа нугар... зохидоор гүйсэдхөө.

Концертдэ хабаадалса... багшанар Охин-Булаг, То... нютагуудта ошожо, уран ... лигээ харуулһан байна.

М. АШИРОВА.

УРИД ҺАНУУЛГЫН ТАЛОН ТУХАЙ

Нэгэ телевизионно дамжуулга соо автомобиль, мотоциклаар ябаха дуратайшуулай һайн дуранай бүлгэм тухай хөөрэлдөөн болоһон юм. Тиихэдэ олонхи жолоошод «Ниитын уридшалан һануулгын талон юундэ хэрэгтэйб?» гэһэн асуудал табиһан байгаа. Энэ асуудалда харюу үгэхэдөө, харгын дүрим эбдэгшэд тухай зарим тэды баримта дурдалсая.

СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын, автомобиль, мотоциклаар ябаха дуратайшуулай Бүхэроссин һайн дуранай бүлгэмэй гаргаһан тоггоолоор 1974 ондо РСФСР-эй газар дээрэ уридшалан һануулгын талон хүсэндөө ороһон байгаа.

Инмэ талон үмсэдөө автомобиль, мотоциклтай жолоошоной үнэмшэлгэтэй хүндэ үгтэдэг. Үмсэдөө машинатай, мотоциклтай хүнүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулхын, харгын дүрим нарилан сахихын тула энэ талон хэрэглэгдэнэ.

Өөрын сери, номертой иимэ талон нэгэ жэлэй туршада хэрэглэгдэдэг.

Гүрэнэй автоинспекциин хүдэлмэрилэгшэ харгыгаар ябаха дүрим эбдэһэн жолоошоной талоной ара талада́нь энээн тухай тэмдэглэжэ, гүрэнэй автоинспекциин районно отделенидэ эльгээнэ. Тэндэһээнь автомобиль, мотоциклаар ябаха дуратайшуулай Бүхэроссин талон үгэһэн эхин эмхидэ оруулагдана.

Республика доторнай үмсын машинагай хүнүүдэй зэмээр 1975 оной туршада харгыда 359 гэнэ оһол тохёолдоһон байна. 1974 онойхитой жэшэбэл, харгы дээрэ тохёолдодог гэнэ оһолой тоо 9,7 процентээр олошороо гэжэ элирүүлэгдэбэ.

Үмсын машинагай хүнүүдэй зэмээр харгыда тохёолдоһон гэнэ оһолһоо боложо, үнгэрһэн жэлдэ олон хүн наһа бараһан, 344 хүн бэеэ гэмтэһэн байна. Үмсын машинатай 4.690 хүнүүд һогтуугаар автоинспекцидэ баригдаа.

Харгын дүрим эбдэгшэдэй хэрэгые хаража үзэдэг комисси тэдэндэ элдэб зэмэ тохохо эрхэтэй. Жэшээнь, харгын дүрим эбдэгшэдтэй тусгаар хөөрэлдөө үнгэргэхэ, үгышье һаа, донгодолго соносхожо байха болоно. Зарим ушарта харгын дүрим шудалхынь тула тусхай хэшээл, лекци шагнахыень тэдэнэртэ дурадхагдана. ...лэ комиссиин дурадх... харгын дүрим эбдэгшые ... гэмэй гэшүүнһээ болюул...

Харгын дүрим хэдэн ... хин эбдэһэн хүнэй ... жэлэй дүүрэтэр абтадаг.

Комиссиин хүдэлм... дүнгүүд тусхай дэбтэртэ ... шэгдэжэ, бүлгэмэй эхин ... хинүүд тэрэ комиссиин ш... хэбэри тухай ниитэ зэ... дуулгажа байдаг.

Д. ИВАНОВ, Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй ГАИ-гай пропаганда таһагай начальник.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО

ВЕНЭ

Бүхы дэлхэйдэ шухала удха шанартай хэрэг

ТАСС

КПСС-эй XXIV болон XXV съезднүүдэй хоорондохи үе соо эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хүсэнүүд ехэ амжалтануудые туйлаа гэжэ Австриин Компартиин түрүүлэгшэ Ф. Мури ТАСС ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ. Советскэ Союз, социалис хани нэгэдэлтэ оронууд экономикоёо хурдан түргөөр хүгжөөһэн, ажалшадай байдалай материальна ба соёлой хэмжээе дээшэлүүлһэн, социалис демократиие хүгжөөһэн байна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй амжалтатайгаар түгэсхэлгэ, КПСС-эй XXIV съезд дээрэ һайшаагдан абтаһан эб найрамдалта программын үнэн зүб байһые элирхэйлэн гаршалаа.

Советскэ Союз эб найрамдалай, бүхы дэлхэй дээрэхи арадуудай эрхэ сүлөөгэй уласхоорондын эгээл хүсэтэ нүхэсэл болоно гээд КПСС-эй XXIV съездын һүүлээрхи уласхоорондын хүгжэлтэ баталаар элирхэйлэн харуулһан байна гэжэ КПА-гай түрүүлэгшэ тэмдэглэбэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Австриин правительствын гадаадын политикада һайн хубилалтанууд болоо гэжэ Ф. Мури хэлээ. Сэрэгэй ямаршье бүлэглэлдэ Австриин хабаададаггүй байһан ушар Түбэй Европодо эб найрамдал хангаха, шахардуу байдал һуларуулха хэрэгэй шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэнинь болоһон байна.

Шахардуу байдалые тэхэришэгүйгөөр һулаpуулхын, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряахын тула мүнөө үедэ тэмсэлээ улам үргэдхэхэ хэрэгтэй гэжэ Ф. Мури мэдүүлбэ. КПСС-эй болохоёо байгаа XXV съезд гансал Советскэ Союзай арадуудта бэшэ, харин эб найрамдалай, демократиин, национальна бэеэ дааһан байдалай, социализмын түлөө манай түби дэлхэй дээрэ улам үргэдэһэн тэмсэлдэ айхабтар ехэ нүлөө үзүүлхэ байһандань этигэн найдана бди.

ХЕЛЬСИНКИ

ЭРИД ШУУД БУРУУШААЛГА

ТАСС

КНР-эй һаяхан хэһэн ядерна туршалгые бүхы дэлхэйн олониитэ буруушаажа байна гээд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй эндэ толилогдоһон мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хитад ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые агаарта туршахадаа, олон ороной хэдэн зуу гаад миллион хүн зоной эми наһанда хоро хүргэнэ. Ядерна туршалгануудые бүрин болюулхын түлөө тэмсэлээ шангадхаха шухала байһан тухай асуудалые шиидхэхэ гэһэн эрилтэ нимэ ябуулганууд табина.

Стокгольмын шэнэ уряае дэмжэн, ядерна туршалгануудые бүрин хүсэдөөр болюулхын түлөө тэмсэлээ эдэбхижүүлхэ уряатайгаар Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет бүхы оронуудай правительствануудта, арадуудта үшөө дахин хандана.

БЕРЛИН. (ТАСС). КНР-эй январь һарада ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые туршалга хэһэнтэйнь дашарамдуулан, һанаата боложо байһанаа Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерацн мэдүүлнэ гээд тус эмхиин эндэ тараагдаһан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые али болохоор туршалгые болюулхын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхыень МДФЖ эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдые уряалба.

БЕЛГРАД

СФРЮ-гэй правительствын мэдүүлгэ

ТАСС

СФРЮ-гэй генеральна консул Э. Здовцые Франкфурт-на-Майне хотодо алаһан ушар, ФРГ-гэй газар дээрэ үүдхэгдэһэн Югославида эсэргүү харата муухай ябуулганууд Югославиин Социалис Федеративна Республикын правительствада, арад зондо зүрюу харша байна. СФРЮ-гэй правительствын олон эрилтэ табяашье, һаань ФРГ-гэй правительствын найдалгануудые хээшье, һаань зүрюу харша ябуулганууд усадхагданагүй.

Энэ харата муухай гэмтэ ябадалые мүрдэн элирүүлээд, саашадаа нимэ ябуулганууды зайсуулан сарахын тула ФРГ-гэй газар дээрэ шухала хэмжээнүүд бэелүүлэгдэхэ байха гээд Союзиа гүйсэдхэхэ вечэ, Югославиин олониитэ хүлеэнэ.

БРЮССЕЛЬ

Хоёр ороной аша туһада

ТАСС

Советскэ Союзай ба Бельгиин хоорондохи али бүхы харилсаа холбооe үргэдхэлгэ хоёр ороной аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангалгын аша туһада харюусана «Хани барисаанай ба харилсаа холбооной түлөө Бельги, СССР тэмсэнэ» гэһэн нэгэдэлэй захиргаанай Соведэй эндэ тараагдаһан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Бельгиин — совет харилсаан амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. 1975 оной июнь һарада Бельгиин король Бодуэнэй албанай хэрэгээр СССР-тэ ерээд байха үедэ Бельгиин ба Советскэ Союзай хоорондохи экономическа, промышленна, эрдэм, техникын харилсаа хүгжөөхэ тухай удаан болзоропй хэлсээн баталагдаһан юм.

Мүнөө үедэ Бельгиин олониитэ хоёр арадай хоорондохи хани барисаае, харилсаа холбооe саашадань хүгжөөхын түлөө эдэбхитэй ажал ябуулна.

ЖЕНЕВЭ

Бодото эрхэнүүдыень хангахын түлөө

ТАСС

Экономическа, социальна ба соёлой эрхэнүүд тухай асуудалые хүнэй эрхэнүүдые эрхилдэг ООН-ой комиссиин 32-дохи сессидэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэһэн байна.

Энэ асуудал шухала удхатай шанартай. Мүнөө үедэ бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы хүн зоной хахад шахуу хубинь мүртэй һайнаар эдеэлэнгүй ябана, 100 миллион тухай хүн хүдэлмэригүй байнхай, 1980 он болотор дэлхэй дээрэ үзэг бэшэг мэдэхэгүй үшөө 800 миллионһоо үлүү хүн байха юм гээд мэргэжэлтэд тоолон гаргаа.

Хүгжэжэ байгаа оронуудай түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ, экономическа, социальна, соёлой эрхэнүүдые бүхы гүрэнүүдэй мэдэрээ һаань, һайн байгаа гээд мэдүүлнэ.

Совет делегациин толгойлогшо В. А. Зорин үгэ хэлэхэдээ, олон оронуудта, эдэнэй дунда хүгжэжэ байгаа оронуудта экономическа, социальна, соёлой эрхэнүүдые бодотоор бэелүүлгэ уласхоорондын эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха, шахардуу байдал һулаpуулха, колониализм ба шэнэ түхэлэй колониализмые усадхаха арга олгохо байна гээд тэмдэглээ. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбоонуудай асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй түгэсхэлэй акт хүнүүдэй экономическа, социальна, соёлой эрхэнүүдые гүрэнүүдэй мэдэрхэ ябадалда ехэ алхам болоһон байна.

ВАШИНГТОН

Дж. ФОРДЫН ХӨӨРӨӨН

ТАСС

США-гай президент Дж. Форд «Крисчен сейенс монитор» газетэдэ статья толилуулхадаа, стратегическа зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай совет-американ хөөрэлдөөнүүдтэ амжалта туйлагдажа байна, тиин удаан болзоропй шэнэ хэлсээ баталха таарамжатай арга бии гээд этигэн найдажа байһанаа мэдүүлнэ. Зарим тэды арсалдаата асуудалнуудай бинишье һаань, стратегическа зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха тухай хоёрдохи шатын хэлсээе 1976 ондо баталжа болоно гээд һананаб гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Инмэ хэлсээн тухай нэмэлтэ дурадхалнуудые Холбоото Штадууд март һарада табиха юм гэжэ тэрэ мэдээсэбэ.

Стратегическа добтолхо зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хизаарлаха талаар зарим тэды хэмжээнүүдые бэелүүлхэ тухай саг зуурын хэлсээн 1977 оной октябрь һарада дүүрэхэ байна гэжэ Дж. Форд хэлэбэ. Теэд энэ асуудалаар хэлсээ баталха шухала.

Хэрбээ түрүүшын шатын хэлсээнэй болзорой дүүрэхэ үеэр шэнэ хэлсээнэй баталагдаагүй һаань, стратегическа ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалга улам үргэдхэгдэжэ, сэрэгэй бюджет нилээд дээшэлхэ байна гээд Форд хэлэбэ.

ТАНАНАРИВЕ

Майотто арал дээрэ «референдум» үнгэргэгдэбэ

ТАСС

Морониһоо абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, энэ аралай саашанхи эрхэ ба уялга тухай «референдумые» Франциин колониальна засагаархид Индиин океан соохи Коморско бүлэг аралнуудай нэгэн — Майотто арал дээрэ үнгэргэбэ. Толилогдоһон баримтануудай үндэһөөр дуугаа үгэлгэдэ хабаадаһан 20 мянган хүнэй олонхид Майотто аралай «Франциин Республикын хубиинь болохын түлөө» дуугаа үгэһэн байна.

1975 оной июль һарада бэеэ дааһан байдалтай болоһон Коморско гүрэнэй правительствын буруушаалга хэжэ байгаашье һаань, Майотто арал дээрэ «референдум» үнгэргэгдөө.

Майотто арал дээрэ «референдум» үнгэргэлгэ бэеэ даанхай байдалтай Коморско гүрэнэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаһан ябадал болоно гэжэ Коморско аралнуудай национальна сүлөөрэлгын түлөө хүдэлөөнэй генеральна секретарь, Коморско правительствын түлөөлэгшэ Бакари Бойна хэлэбэ. «Референдумэй» үнгэргэгдэхын урда тээ Франциин засагаархид бэеэ дааһан байдалай тала баридаг мянгаад хүниие арал дээрэһээ гаргаһан байна гэжэ тэрэ мэдээсэбэ. Майоттын эрхэтэн бэшэ хүнүүд һунгалтада хабаадуулагдаба. Гадна, колониальна засаг захиргаанай тала баригшад бюллетеньнүүдтэ заһабари хэһэн байгаа.

Америкын Холбоото Штадуудай ниитын түрүү олон эмхинүүдэй үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн буу зэбсэг хуряаха, социальна һайн байдалай түлөө жагсаал Сан-Францискада эхилбэ. Энээндэ хабаадагшад энэ оной октябрьда Вашингтон хүрэжэ ерэхэ зорилготой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: жагсаалда хабаадагшад.

ЮПИ-ТАСС-ай телефото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Хүдөөгэй бухгалтерска албан»—түрүү бэшэг. «КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ» — суглуулбари. ТАСС-ай һүүлэй шэнэ һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Газарые аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ» — Д. Гомбоевой статья. «Ажалые эрдэм ухаанай үндэһөөр ябуулха» — Е. Ароной статья. «Хүдөө ажахыда — шэнэ техникэ» — И. Синицынэй корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда. Хүн зониие хангалгын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн. «Ажалшадые хангалгын соёл культурые дээшэлүүлхэ». Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо А. Кораблёвой элидхэлһээ. Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Олимпиин үбэлэй наадануудта»—суглуулбари. Хилын саана. Нютаг нютагай һонин.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 08.30 — Олимпиин үбэлэй наадан. Фигурна һолжоролго. Эрэшүүл. 10.50 — Забһарлалга. 11.00 — «Йорданка Христова дуулана» (Болгари, үнгэтэ). 11.30 — «Шатарай һургуули» үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Спортлото» наадалга (үнгэтэ) .12.20 — «Һолонго хаанаһаа бии болодог бэ?» — баримтата фильм (үнгэтэ). 12.35 — «Съездһээ съезд хүрэтэр» Совет Грузи (үнгэтэ). 14.35 — «Строговы» — кинофильм (3-дахи сери). 15.45 — Забһарлалга. 15.55 — Олимпиин үбэлэй наадан. 18.30 — «Время». 19.00 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». Совет Грузи.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «Хүдөөгэй коммунистнууд — партиин съездэ» (буряадаар).

«Орбита». 21.40 — «Строговы» (3-дахи сери). 22.50 — Забһарлалга. 23.00 — «И. Друцэ гэгшын зохёолнуудай хуудаһануудаар». 23.45 — Олимпиин үбэлэй наадан. 24.00 — «Время». 00.30 — Олимпиин үбэлэй наадан. Фигурна һолжоролго. Эрэшүүл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.25 — Һурагшадта — «Би шэнэ ном уншааб». 20.55 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 21.15 — «Спортлото» наадалга. 21.25 — «Эсэгын ой модон» — баримтата фильм.

Редакторай орлогшо **М. Н. НИМАЕВ.**

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-77, общественная приёмная — 2-56-62.

☐ «БУРЯАД ҮНЭН» ☐ 1976 оной февралиин 12. ☐ 4-дэхи хуудаһан ☐ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-02340. Заказ № 01598.